

**Ročník 28 / občasník
listopad 2024**

Vychází elektronicky zdarma

**Nejlepší ekofarma roku 2024
Biopotraviny roku
Nespokojenost v zemědělství
Ekozemědělci patří
k oceňovaným firmám**

**Vysoké Žibřidovice
FOTO – PRO-BIO**

I biopotraviny I ekozemědělství I biodiverzita I ekologie

Až opadá listy z dubu zimního, přijdou Vánoce!

Obsah Bio 1/2024

Min. pro místní rozvoj kope za biopotraviny *	Strom roku – Lukavický dub *	Mapa zemědělců ...	ČSO na facebooku *	Sběr bioodpadu *	Medaile za zásluhy	2
Biojarmark v Praze	3					
Festival biovin a sýrů Mikulov ...	3					
Nejlepší biopotravina roku 2023 ..	4					
Nejlepší biopotravina roku 2024 ..	5					
Statek Winter.	6-7					
Dopisy zemědělců ministrovi ...	8					
Protesty evropských i českých zemědělců.	9					
EU proti zemědělcům.	10					
Zelená zpráva 2023.	11					
Reakce ministerstva na stížnosti zemědělců.	11					
Národní dotace do zemědělství ..	12					
Společná zemědělská politika po roce 2027.	12					
Biohošť a historická návštěva v Hostětíně	13					
Ekozemědělci jsou společensky odpovědní	14					
Domorodé plodiny a jejich význam při změně klimatu	15					
Knihy, předplatné Zpravodaj. ...	16					
Servis	17					
EU a výživa cvrčky.	18					
Vyšlo jedno číslo Bio v roce 2024						

Vážení čtenáři Bio, přinášíme na konci roku 2024 v občasníku malou bilanci toho, co se v ekologickém zemědělství událo.

V nelehké ekonomické situaci se naši zemědělci protestovali proti nepříznivým pravidlům a dotacím, které jsou v ČR nižší než v jiných státech. Také směry Společné zemědělské politiky EU jsou stanoveny do roku 2030, ale nařízení přinášejí ne vždy usnadnění zemědělské činnosti pod Zelenými pravidly.

Všem přeji hodně sil do nového roku!

Mirka Vohralíková

Ministerstvo pro místní rozvoj kope za biopotraviny!

Na říjnové konferenci Udržitelnost ve stravování veřejné správy zaznělo, že by veřejná správa měla jít příkladem a nakupovat udržitelně a odpovědně.

Vláda má teď od ministerstva na stole návrh minimálních kritérií pro odpovědné nakupování ve veřejné správě – jedním z nich je i „*minimální podíl potravin pocházejících z ekologického zemědělství (biopotravin) vyjádřený jako 5 % finančního objemu veřejných zakázek za období kalendářního roku*“. Což znamená, že když bude stát či obec nakupovat potraviny v rámci veřejné zakázky, pět procent z toho musejí být biopotraviny. Od roku 2030 by to pak mělo být 10 procent. Stanoven je také minimální podíl sezónní produkce, důraz na Fair trade (minimálně káva a kakao by měly být vyrobené v souladu se standardy Fairtrade International), a nezapomíná se ani na zvířecí welfare (vyloučení vajec nosnic z klecového chovu). A my víme, že ledy se nehnuly samy od sebe, ale že za tím stojí spousta dlouhodobé a tvrdé práce jednotlivců (z velké části žen) a organizací, jako je třeba Skutečně zdravá škola. Děkuje!

(Zdroj: lovimebio.cz - facebook)

Mohutný kmet – Lukavický dub – se stal stromem roku 2024

Stojí hrdě na místě bývalého ausperského velkostatku, jehož správa kdysi usilovala o jeho zničení. Dosáhnout svého chtěla odvozem hlíny od kořenů. Naštěstí neuspěla. Dub, který odolal pokusům o likvidaci i orkánu Kyrill svou mohutností vytváří dokonalý stín. Ten láká dospělé k odpočinku a místním dětem poskytuje útočiště k hrám.

Období před 1. světovou válkou tomuto téměř 800 letému stařečkovi příliš neprálo. Tehdejší správa velkostatku na jehož pozemcích dub zakořenil se jej usilovně snažila zlikvidovat. Vybrala si vskutku netradiční způsob, a to odvážení fůr hlíny od jeho kořenů. To vše i přes zákaz tehdejších úřadů. Dub snahám o svou likvidaci odolal a již po několik staletí dělá společnost Lukavickým. Jsou tu na něj patřičně hrdí.

Dub je jeden z biotopově nejceněnějších stromů, zvláště takovýto starý kmet. Takto starý a mohutný strom má velký význam pro biodiverzitu hub, brouků, netopýrů a dalších živočichů, kteří s ním žijí ve vzájemné symbióze.

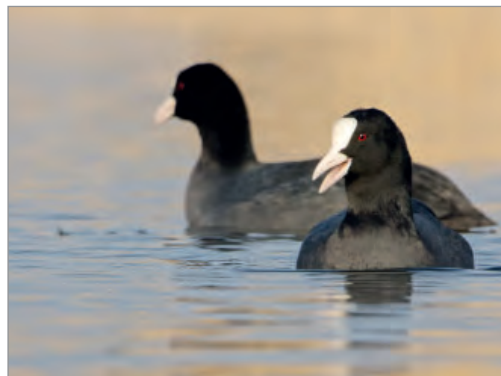
Navrhovala:

Jana Louvarová, ZŠ a MŠ Lukavice, Chrudimsko

Zemědělský svaz ČR připravil mapu www.najdizemelce.cz

V mapě najdete prodejny našich lokálních zemědělců prodávajících své produkty „ze dvora“. V mapě www.najdizemelce.cz si můžete vybrat z více než 600 prodejen. U každého prodejce je uvedena adresa, otevírací doba a sortiment prodeje. Pod mapou je blog, kde se kromě aktualit můžete seznámit s jednotlivými podniky a jejich sortimentem prostřednictvím článků nebo rozhovorů.

Lysky černé vyfotil Tomáš Ebert na jezeře Most, kde jich je aktuálně asi 200.

Česká společnost ornitologická – fcb

Rozlivy na loukách a pastvinách v ptačím parku Josefovské louky jsou magnetem pro bekasiny otavní a slučky malé na tahu. Letošní rok je v jejich počtu fenomenální – od září se ptačím parku zdržuje více než 130 bekasin. A také blíže neurčený počet sluček, které migrují na jih ze svých hnízdišť na rašelinistích severní Evropy a východní Sibíře.

Přečtěte si více a prohlédněte si fotky na <https://www.birdlife.cz/podzimni-reje-bekasin-a-slucek.../>

Sběr bioodpadu a odpadové cíle?

Brno [meneodpadu.cz] – Samosprávy stojí před složitým úkolem. Musí splnit přísná kritéria odpadového zákona a zároveň snižovat náklady na odpadové hospodářství. Jak vyplynulo z mezinárodní expertní konference, která proběhla ve slovenských Piešťanech, řešení může být překvapivě jednoduché. Je jím sběr biologického odpadu z domácností. Díky jeho třídění se, jak potvrdily analýzy, sníží množství směsného komunálního odpadu až o 35%.

(Plné znění této zprávy naleznete na adrese <https://zpravodajstvi.ecn.cz/?x=2985399>)

Prezident udělil 28.10. 2024 medaile

Yvonně Gaillyové

- *ekoložka a expertka na ochranu životního prostředí, ředitelka Ekologického institutu Veronica*
- **za zásluhy o stát v oblasti vědy**

Jiřímu Netíkovi

- *podnikatel v oblasti zemědělství se zaměřením na agroturistiku a sociální zemědělství*
- **za zásluhy o stát v oblasti hospodářské**

Festival biovín a sýrů Mikulov

Pátý ročník Festivalu bio vín a sýrů se uskutečnil v sobotu 21. září 2024 na náměstí v Mikulově. Hlavní myšlenkou festivalu je představit a přiblížit široké veřejnosti systém ekologického zemědělství a zejména česká bio vinařství, jejichž produkce patří mezi světovou špičku. Kromě vinařství se na festivalu představují i ekofarmy z celé ČR se svou produkcí.

Návštěvníci ochutnali nejlepší tuzemská biovína od Bio vinařství Víno Marcinčák, Vinařství Barabáš, Vinařství ELWINE, Bio víno Abrle, Rodinné vinařství Jedlička, Víno z Hornácka, vinařství Gotberg, vinařství CHÂTEAU VALTICE, vinařství Válka a vinařství Čech. Biosýry a mléčné výrobky přivezla Farma Člupy, Farma Košík a NAŠE FARMY Pá-Pá s.r.o.

Nejlepší biopotravinu letošního roku (Přeštík v plechu) a další masné výrobky ochutnali návštěvníci u Bio farmy Sasov (viz foto). Živá farma představila oceněnou „Ochutnávku antických obilnin – jednozrnka, kamut a špalda“ a další své výrobky (Libor Kožnar na snímku vedle Kateřiny Urbánkové).

K dostání byly i sušené švestky a povidla od Davida Ryšavého z Ekosadů Komňa. Bylinné čaje a soli nabídla farma Native Way. Levandulový statek Bezděkov

provoněl náměstí výrobky z levandule. Nechyběl ani bio-burčák od Biovíno Abrle!

Na programu bylo také předání ocenění farmám, jejichž výrobky zvítězily v soutěži Nejlepší biopotravina roku 2024.

Na stánku PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců byly připraveny ochutnávky nejlepších českých biopotravin za poslední roky – kančí biolovečák, trhaná paštika a Přeštík v plechu z Biofarmy Sasov, farmářský sýr od Farmy Menšík, antické obilniny (špalda, kamut, jednozrnka) od Živé farmy, švestková povidla od Davida Ryšavého z Ekosadů Komňa nebo Hostětínský mošt jableko z Moštárny Hostětín.

Celým dnem provázela návštěvníky manažerka Svazu Kateřina Urbánková, představila produkci jednotlivých farem a např. i vliv ekologického hospodaření na krajinu.

PRO-BIO Svaz EZ

Tradičním říjnovým BIOJARMARKEM v Praze končí měsíc biopotravin a ekologického zemědělství 2024

Jedinečný farmářský trh se skvělým jídlem a pitím, živou hudbou, soutěží a milými lidmi s nadšením pro ekologii a lokálnost se konal popáté. Nachystáno bylo více než dvacet stánků. Zde uvádíme jen malou ukázkou.

Ekozelinářka Jitka Píchová z Horních Ředvic je spolehlivou dodavatelkou čerstvé biozeleniny na každém biojarmarku. Přes prudké ochlazení začátkem října se jistě podařilo zájemcům, kteří se asi moc nehrmuli za Zemědělské muzeum v Praze, přivezenou zeleninu prodat. (Držitelka Bartáková hrnce.)

Standa a Diana z ekostatku Vlkaneč přivážejí bylinné sirupy, džemy, chutney, povidla a další bioprodukty. Držitelka Bartáková hrnce.

Ekofarma Babiny s rodinou paní Jany Horové - sušené maso, klobásky, a teplé biohovězí... Držitelka Bartáková hrnce. Možná nevěděla o dalším ocenění, které jí čekalo... Viz dále v čísle.

Foto z facebooku Lovíme.bio

Herbář si dává bio

Televizní pořad Herbář má na starosti Kateřina Winterová, už pomalu desítku let. Možná na ni pamatují z peněz od ministerstva zemědělství na propagaci, protože propaguje rozmanitost a biopotraviny.

V jednom pořadu také navštívila ekologickou farmu Květomluva, oceněnou v roce 2023. Fryzelkovi ekologicky pěstují velké množství bylin a také je zpracovávají, jak už víte z Bio minulého roku, tak především sušením. Nápaditě zpracovávají byliny s cukrem v sudech také na sirupy. V nedáv-

ném Herbáři vařil kuchař Hugo Hromas, který využívá ve svém kotlíkovém vaření na ohni též biopotraviny.

Je to opravdu pěkné, že ve vlastní zahradě a na statku Kateřina nezapomíná pěstovat různé odrůdy od jedné zeleniny, brambor, paprik, rajčat atd. Představuje je divákům a vaří z nich i s pomocníky. Samozřejmě zdravě se spoustou zeleniny a čerstvých bylinek.

Můžeme pochválit také pořad Kluci v akci, kde zase představují produkty, které dostaly ocenění Regionální potravina. Dostanete ukázky z hospodářství, a také předají inspiraci, co z té regionální potraviny – masa, mléka, jogurtů, tvarohů... – uvařit. Některé

z regionálních potravin dostávají značku Regionální potravina pocházejí také z ekologických statků. Letos jsme v pořadu zachytili např. ocenění pro Simonu Adamcovou z Rokytníku u Hronova, která včelaří. Její medy dostávají ocenění téměř každoročně, ona sama ocenění potravinářky kraje. Vydala se před lety ekologickou cestou s ekovčelařením – Bartákovův hrncec 2013. Před několika lety ale ekologickou cestu opustila. Ekocesta se včelami je náročná na čisté zdroje jejich potravy, pokud se tím včelařením máte opravdu žít.

Konečně se objevila delší reklama propagující biopotraviny ve dvou dílech.

vha

Biopotravinou roku se stala unikátní slanina z Vysočiny

Vítěz soutěže Nejlepší biopotravina roku je jasný. Odborná porota ocenila výrobky v pěti různých kategoriích a jednoznačným vítězem se stala Bio Slanina z přeštického prasete z Biofarmy Sasov. V dalších kategoriích zvítězil mix rajčat původních odrůd, jablečný mošt, hovězí steak a ryzlink rýnský.

Oceněné biopotraviny

Biofarma Sasov se ode dneška může pochlubit titulem Nejlepší biopotravina roku 2023, který získala za **Bio Slaninu z prasete přezdívaného „přeštík“**. Jde přitom o historicky páté nejvyšší ocenění jihlavské biofarmy v této soutěži. Vítězná slanina je vyráběna z boku Přeštických černostrakatých prasat – původního starého českého plemene, které vyniká jakostí masa.

„Naše Bio Slanina z přeštika je unikátní, zcela přírodní produkt, kdy využíváme přirozeného procesu fermentace. Receptura, kterou jsme vyvinuli přímo u nás na farmě ve spolupráci s kuchařem Paulem Dayem, je záměrně jednoduchá. Používáme pouze mořskou sůl a třtinový cukr, aby vynikla kvalita masa a typická chuť, kterou slanině dodává dlouhodobé suché zrání. Na závěr ji ještě lehce zauzujeme bukovými štěpkami a krájíme na tenké plátky. To, že v našich výrobcích nenajdete žádná aditiva ani konzervanty, je samozřejmost. Slanina je ideální pod vajíčka na pravý „hemenex“, na toasty, zeleninová jídla a jako taková je i nedílnou součástí každého správného brunchu nejen v Anglii či Zámoří. Využijete ji také při pečení drůbeže, libových mas či jako „korunku“ na steaky či sýry. Každopádně se výrobek musí ochutnat, abyste si udělali představu jaký ve skutečnosti je!“ říká majitel biofarmy **Josef Sklenář**.

Původní staré české plemeno, kterému hrozí vyhynutí

Oproti jinému, běžně dostupnému vepřovému masu, má to přeštické více tuku a jeho výkrm trvá déle. Tím roste i jeho cena a většině zemědělců se tak nevyplácí. „My se tuto zdánlivou nevýhodu snažíme obracet ve výhodu, neboť právě tuk je nositelem chuti a vůně. Proto maso přeštika, navíc krmené kvalitními biokrmivy v rámci pestré krmné dávky, má opravdu něco do sebe,“ dodává Sklenář a zmiňuje i kontroverzní heslo, které zní: Přeštika nejlépe zachráníme, pokud ho sníme a vysvětluje: „Najde-li maso a masné výrobky z přeštiků své větší uplatnění na trhu, budou se jejich chovy rozšiřovat a zvyšujeme tak šanci na udržení tradičního místního plemene.“ V současnosti je totiž černostrakaté přeštické prase dokonce ohroženo vyhynutím, neboť počet plemenných zvířat je nízký a plemeno je zařazeno do tzv. genové rezervy.

BIO neznamena jen rostlinnou produkci

„Jsem nesmírně ráda, že vyhrála právě slanina z přeštika od Biofarmy Sasov. Je to skvělá připomínka toho, že BIO není jen rostlinná produkce, ale zejména ta živočišná. Uzavřený koloběh živin, hnůj od zvířat, který patří do půdy, a chov zvířat v co nejpřirozenějším prostředí – to jsou základní principy ekologického zemědělst-

ví,“ připomíná **Kateřina Urbánková**, manažerka PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců a pokračuje: „V chovu skotu se nám v Česku v ekologii daří, i přes zhoršující se ekonomickou situaci. V chovu prasat už je to horší. Zemědělci se musí vyrovnávat s velmi přísnými restriktivními opatřeními vůči venkovním chovům, která jsou ale pro ekologické zemědělství nutná. Problémem je i africký mor prasat. To vše pak prodražuje finální produkt. O to více si biofarmy Sasov za jejich mnoholeté úsilí, inovativnost a houževnatost cením. Není pochyb, že jejich výrobky patří svou kvalitou v České republice mezi špičku.“

Od moštu po rajčata

Mezi další oceněné výrobky soutěže Nejlepší biopotravina roku 2023 patří **Hostětínský mošt Jablko z Moštárny Hostětín ze Zlínska**, který zvítězil v kategorii Biopotraviny rostlinného původu, **Hovězí tomahawk steak BIO z Mitrovského dvora** na Vysočině získal první příčku v kategorii Steaková bio masa, **Ryzlink rýnský, novosedelské slámové víno**, ročník 2021 z Bio vinařství **Vino Marcínčák Mikulov** se stal vítězem kategorie Biovíno a kategorii Biovýrobky pro gastronomii, pochutiny a ostatní potravinářské výrobky ovládla **Velká rajčatová ochutnávka z Živé farmy v Šanově** na Jižní Moravě, která pěstuje původní staré odrůdy rajčat.

Všechny přihlášené výrobky v soutěži posuzovala osmnáctičlenná porota vedená dlouholetým předsedou **Pavlem Maurerem**. Kromě chuti hodnotí komise také složení biopotravin, design obalů a marketingovou strategii. **V letošním ročníku bojovalo o titul 118 biopotravin, z toho 70 vín.**

Rozvoj biopotravin rostoucím cenám navzdory

„Svět biopotravin se rozrůstá i přesto, že lidé mají u nás i v jiných zemích „hlouběji do kapsy“. Šetmost neznamena, že přestaneme jíst kvalitní maso, ovoce a zeleninu, ale že budeme víc přemýšlet o tom, co si dáváme do pusy, jak to vhodně připravíme a jak se budeme při tom chovat vůči našemu okolí a celé planetě. To je totiž jediná správná cesta pro budoucnost naši i našich potomků,“ dodává k letošnímu ročníku soutěže předseda komise **Pavel Maurer**.

REDAKČNÍ DOUŠKA

Do měsíčníku Bio, ještě do vydání tištěného na rotačce, tak v roce 2004 začal **Josef Sklenář** ze Sasova přispívat – Maso je také bio. Totiž biopotraviny začínaly především v rostlinné podobě v otevřených zdavých výživách.

Nejlepší biopotravinou je vepřové maso v konzervě

Pro rok 2024 zvítězil „Bio přeštík v plechu“ z Biofarmy Sasov na Vysočině. Výběrové vepřové maso v konzervě je z prasat původního českého plemene, jehož populace je dnes velmi omezená. V dalších kategoriích zvítězila kolekce antických obilovin, mošt, jehněčí ossobuco, Chardonnay a farmářský sýr. Letošní ročník soutěže přinesl nejen velké překvapení, ale také potvrzení dlouhodobé kvality českých biopotravin. Výsledky soutěže Nejlepší biopotravina roku zveřejnil PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců.

Návrat k tradicím v podobě masa z konzervy

Vítězný „Bio přeštík v plechu“ je novinkou Biofarmy Sasov. Na trh byl tento produkt uveden teprve letos na jaře. „Snoubí se v něm tradice chovu přeštického černostrakatého prasete, ale i tradice „zavařování“ masa do plechovek. Tak jako je přeštík odolné plemeno prasat, tak i balení v plechu je odolné proti zkáze. Je zde i mnohoznačnost slova konzervace, kdy na jedné straně jde o tepelnou úpravu masa, ale zároveň i o zakonzervování genetické rezervy tohoto starého českého plemene,“ říká k unikátnímu produktu **Josef Sklenář**, majitel Biofarmy Sasov. O obdobném produktu v biokvalitě na českém trhu neví.

Masová konzerva je díky možnosti dlouhodobého skladování mimo lednici ideální na cesty nebo jako polotovar pro rychlé vaření. Skvěle se hodí pro přípravu gulášů, perkeltů, do směsí na špagety a těstoviny, a je vynikající i za studena.

Vysoká kvalita, vyšší cena: proč je přeštické prase dnes vzácné

Na rozdíl od běžně dostupného vepřového masa má přeštické maso více tuku a jeho výkrm trvá déle. To zvyšuje jeho cenu a pro většinu zemědělců je takový chov nerentabilní. V současnosti je černostrakaté přeštické prase dokonce ohroženo vyhynutím, protože počet plemenných zvířat je nízký a plemeno je zařazeno do tzv. genové rezervy. A to by

byla škoda. Řešení je podle Sklenáře přitom jednoduché: pokud se maso a masné výrobky z přeštických prasat více prosadí na trhu, chovy se rozšíří a tím se zvýší šance na zachování tohoto tradičního místního plemene.

Regionální skvosty: Výjimečné bioprodukty z Moravy

V dalších kategoriích porotu zaujaly hned dva produkty ze Zlínského kraje – **Jehněčí ossobuco Bio z Farmy Rudimov** a **Hostětínský biomošt Jablko Rakytník BIO z Moštárny Hostětín, Farmářský sýr z Farmy Menšík v Beskydech** v Moravskoslezském kraji. Se svým produktem se prosadila i **Živá Farma ze Šanova na Jižní Moravě s Ochutnávkou antických obilnin** – jednozrnky, kamutu a špaldy s podnázvem Více než rizoto. A z Jihomoravského kraje je i nejlepší víno, kterým se stalo **Chardonnay pozdní sběr 2023 z Vinařství Čech**. Kategorie biovin je organizována ve spolupráci se Svazem vinařů České republiky.

Překvapení ročníku: Tři farmy opět mezi vítězi

„Letošní ročník soutěže pro mě byl obrovským překvapením,“ říká Kateřina Urbánková, manažerka PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců a pokračuje: „Nejenže stejně jako loni putuje nejvyšší titul na Biofarmu Sasov, ale ve svých kategoriích se opět prosadily i Moštárna Hostětín a Živá farma. V soutěži se nám tedy letos sešla hned tři hospodářství,

která získávají ocenění dva roky po sobě. To jednoznačně dokazuje, jak vysokou kvalitu produkce si čeští farmáři dlouhodobě udržují, přicházejí s inovacemi a novými produkty. A to přestože se často jedná o malé producenty.“

Se svým produktem se podruhé prosadila i Živá farma. Letošní vítězný produkt má název Ochutnávka antických obilnin – jednozrnky, kamutu a špaldy, s podnázvem Více než rizoto. Loni Živá farma zabodovala s Velkou rajčatovou ochutnávkou starých odrůd.

Výjimečná kvalita produktů živočišného původu

Urbánková považuje za mimořádné i to, kolik produktů se letos sešlo v kategorii živočišného původu a vyzdvihuje jejich kvalitu. „Dokonce jsme jako porota museli přistoupit k tomu, že jsme oddělili mléčné a masné produkty v této kategorii, protože jinak by nebylo možné vybrat férovým způsobem výherce. Porovnávat navzájem dokonale salám, produkty z přeštíka a například ovčí, buvolí nebo kravské mléčné produkty, to prostě nebylo možné,“ dodává Urbánková.

Cenná zpětná vazba a mediální zájem

Úspěch v soutěži Nejlepší biopotravina roku přináší oceněným producentům nejen cennou zpětnou vazbu, ale také zvýšený mediální zájem. Navíc se vítězné biopotraviny prezentují na mnoha akcích nejen v České republice, ale i v zahraničí. Oceněné produkty bylo možné ochutnat nebo zakoupit například na Festivalu BIO vín a sýrů v Mikulově.

Soutěž Nejlepší biopotravina roku 2024 pořádá PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců pod záštitou Ministra zemědělství a ústředního ředitele Státní zemědělské a potravinářské inspekce. O celkovém vítězi a nejlepších produktech v jednotlivých kategoriích rozhodla devatenácti členná odborná porota v čele s předsedou **Pavlem Maurerem**. Největší klání v oblasti potravin s certifikací se letos uskutečnilo po dvaatřicáté. Přihlášeno bylo 140 biopotravin.

ZDROJ - <https://www.lovime.bio/clanky/nejlpsi-biopotravinou-roku-2024-je-veprove-maso-v-konzerve-2/>

STATEK WINTER převzal Bartákův hrnec

Rodinná farma Statek Winter z Jeseníků je Nejlepší ekofarmou roku 2024. Statek se zaměřuje na chov skotu a prodej vyzrálého hovězího masa v kvalitě bio. Majitelé si zakládají na zodpovědném přístupu ke krajině, chovaným zvířatům a svým zaměstnancům. A i to je důvod, proč se pořadatelé soutěže, PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců a Nadační fond Bartákův hrnec, rozhodli udělit titul Nejlepší ekofarma roku právě Statku Winter. K slavnostnímu předání ocenění, které se uskuteční 29. června přímo na farmě, je zvána široká veřejnost.

ka ekonomického, ale má to také pozitivní ekologický dopad.“ dodává Winter.

Spotřebitelé masa i mezi dětmi

Poptávka po hovězím mase, podle Wintera, pomalu roste. Lidé se podle něj čím dál více zajímají o to, jak biopotraviny vznikají, jak jejich produkce ovlivňuje kvalitu životního prostředí a oceňují také již zmiňovanou lokálnost produkce. I přes mírně vyšší cenu tak získává ekologická produkce v oblasti hovězího ze statku Winter na popularitě. „Zajímavou cílovou skupinou jsou pro nás nově děti – žáci – strážníci ve školních stravovnách. Díky projektu „Od vidlí po vidličku“ jsme začali zavázet některé školní jídelny. Máme tak možnost vychovávat v rámci filozofie podpory lokální produkce budoucí zodpovědné spotřebitele,“ pochvaluje si Winter spolupráci se školami, kterou považuje za důležitou a smysluplnou, přestože z finančního hlediska tak výhodná není.

Statek Winter se nachází ve Vysokých Žibřidovicích nedaleko Šumperka. Na rozsáhlých horských loukách na úpatí Jeseníků a Orlických hor tu chovají 280 kusů skotu. Základní stádo tvoří Český strakatý skot, který doplňují masná plemena, jako je Hereforský a Piemontský skot a Blonde d'Aquitaine. Krmivo pro zvířata si na statku pěstují sami. O jeho chod se stará sedm stálých zaměstnanců, kteří hospodaří na 417 hektarech půdy. Farma disponuje i vlastní certifikovanou porážkou a boudou fungující dle legislativy ekologického zemědělství a nabízí i zemědělské služby.

Kvalita a autentičnost

Zakladatel a majitel statku **František Winter** se v zemědělství pohybuje od roku 1979, z toho 24 let působí v sektoru ekologického zemědělství. Dbá zejména na kvalitu a autentičnost. „Naše maso je vysoko vyzrálé, chovaná zvířata žijí celoročně na horských loukách, jsou chována s ohledem na jejich celkovou pohodu. Všechny tyto faktory společně přispívají

k tomu, že takto produkované maso je pak křehčí, šťavnatější a chuťově kvalitnější,“ popisuje František Winter. „Většina našich odběratelů pochází z regionu, což odpovídá filozofii značky, kdy místní obyvatelé nakupují místní produkci, což nejen pomáhá regionu z hledis-

Ing. František Winter

Maso lze koupit přímo na statku

Maso ze Statku Winter mohou lidé ochutnat v restauracích, aktuálně mimo jiné v Bistru J&J v Šumperku nebo Restauraci Bürger ve Zlíně. A statek umožňuje i objednání masa elektronicky prostřednictvím poptávkového systému. Maso však prozatím neposílá po Česku, zájemci si pro něj musí přijet přímo na farmu ve Vysokých Žibřidovicích nebo na další dvě místa nedaleko. V nabídce Statku Winter je například BIO vyzrálý hovězí Tomahawk nebo Flank steak, Bio hovězí vyzrálá svíčková, mleté maso, tatarák nebo ossobucco.

Andrea Saláková

PR manažerka PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců
Šumperk. 12. 6. 2024

Den otevřených faremních vrat

Cena pro Nejlepší ekofarmu roku byla oficiálně předána v rámci akce „Dne otevřených faremních vrat“ přímo na Statku Winter ve Vysokých Žibřidovicích. Na statek se tak měl možnost podívat kdokoliv.

Na akci 29. června se dostavilo – podle fotografií – velké množství veřejnosti.

Pro návštěvníky byly připraveny komentované prohlídky, pokrm z vyzrálého biohovězího masa připravený mistrem kuchařem Václavem Šmerdou, farmářský trh s bioprodukcí, ukázky zemědělské techniky, vystoupení hudební kapely, informace o ekologickém zemědělství.

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců je jediné celostátní sdružení ekozemědělců, zpracovatelů a prodejců biopotravin. Sdružuje také poradce, školy, spotřebitele a přátele ekologického zemědělství.

Hlavním posláním svazu je prosazovat v ČR ekologické zemědělství jak v intenzivních, tak extenzivních produkčních oblastech. Důležitou součástí činnosti je propagace biopotravin, vždy s ohledem na zájmy ekologických zemědělců, členů Svazu PRO-BIO, kteří tento obor v ČR rozvíjejí a prosazují již od roku 1990.

Ocenění Nejlepší ekofarma roku je udělováno nejlepšímu statku hospodařícímu v ekologickém zemědělství Svazem PRO-BIO a Nadačním fondem Bartákův hrnec od roku 2019. Ocenění vzniklo spojením akce Bartákův hrnec a Nejlepší sedlák roku.

František Winter přebírá cenu v čerstvě ražených korunách z Bartákova hrnce od Zdeňka Perlíngera, předsedy PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců.

Nechyběl bohatý program pro děti a ochutnávky regionálních potravin a bioprodukce včetně výrobků oceněných v soutěži Nejlepší biopotravina roku.

<https://pro-bio.cz/aktuality/>

Se zaměstnanci

František Winter s rodinou.

FOTO – <https://pro-bio.cz/aktuality/den-otevrenych-vrat-na-nejlepsi-ekofarme-roku-2024/>

Otevřené dopisy zemědělců ministru zemědělství ČR

Vážený pane ministře,

v návaznosti na zaslané podklady k jednání pracovní skupiny, které se bude konat dne 14. 6. 2021 ke Strategickému plánu SZP od roku 2023, nemohu jinak, než reagovat touto cestou. Takto skutečná podpora ekologického zemědělství, kterou veřejně proklamujete, nevypadá!

Ministerstvo zemědělství, v reakci na společenskou poptávku, Strategii Farm2Fork, Vládou schválený Akční plán pro ekologické zemědělství na roky 2021–2027 a další strategické dokumenty deklaruje, mimo jiné i Vašimi ústy, že ekologické zemědělství co nejvíce podpoří a že máme ambici zvýšit plochy zemědělské půdy obhospodařované ekologicky na 22 % z dosavadních přibližně 15 %.

Evidentně, dle návrhu rozpočtu a sazeb, které MZe zaslalo, se ale s podporou ekologického zemědělství a navyšování plochy vůbec nepočítá.

Pokud sazby na EZ zůstanou víceméně stejné (přitom náklady od roku 2013, kdy sazby byly stanoveny, výrazně vzrostly), ostatní sazby (ANC, AEKO, SAPS atd.), které ekologičtí sedláci také pobírají, půjdou od roku 2023 dolů, tak se v důsledku ekologickým farmám sníží celková dotační podpora vyplácená na farmu zásadním způsobem. Věřit, že do EZ vstoupí o 7 % farem více, je úvaha naprosto chybná!

ČR má dlouhodobě ekologické zemědělství podfinancované ve srovnání s dalšími zeměmi EU. Zatímco kolegové v Estonsku berou 548 EUR/ha TTP v EZ, naši sedláci dostávají dotaci 83 EUR/ha TTP. Na hektar orné půdy naši zemědělci dostávají pouze 180 EUR, zatímco třeba Slovínští kolegové 600 EUR/ha. Navrhované navýšení o těch 18 EUR/ha v případě orné půdy a 0 EUR/ha v případě TTP od roku 2023 tedy boom ekologického zemědělství v ČR opravdu nezpůsobí!

Ekonomika biofarem je neúprosná, proto chceme-li navýšit počet farem a výměru v EZ, je třeba také zásadně navýšit rozpočet a kompenzovat újmu z ekologického způsobu hospodaření adekvátním způsobem. Návrh, který MZe předkládá, opravdu nikoho k přechodu na EZ motivovat nebude, ba naopak, řada farem z EZ vystoupí, protože celkový příjem a dotační podpora ekofarem půjde dolů.

Takto představovaná „co největší podpora ekologického zemědělství“ tak bude mít naopak za následek snížení počtu ekologických farem v ČR a PRO-BIO SVAZ EKOLOGICKÝCH ZEMĚDĚLCŮ s tímto plánem rozhodně nemůže souhlasit!

Jsme si samozřejmě vědomi, že rozpočet PRV bude značně krácen a že je třeba stanovit priority, ale přechod a hospodaření v režimu EZ by mělo být jednou z nich.

Proto Vás tímto žádám o důkladnou revizi, která povede ke skutečné podpoře EZ, navýšení orné půdy a setrvání TTP v režimu EZ, k podpoře, která bude reálná, nejen deklaratorní.

S pozdravem,

Kateřina Urbánková,
manažerka PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců

(Pozn. red.: Tímto připomínáme dopis k EZ z minulých let.)

Vážený pane ministře,

píšeme Vám jménem Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů (ČMSZP), Sdružení dovozců zemědělské techniky (SDZT) a Asociace zemědělské a lesnické techniky (A.ZeT), abychom vyjádřili naši hlubokou nespokojenost s aktuálním nastavením investičních podpor, které byly předloženy Ministerstvem zemědělství. Naše připomínky byly opakovaně prezentovány v rámci pracovních skupin MZe a monitorovacího výboru Ministerstva zemědělství. Přesto však naše podněty nebyly zohledněny, což vedlo k nárůstu nespokojenosti mezi zemědělci, zejména těmi, kteří se věnují hospodaření v horských a podhorských oblastech a kteří řeší welfare zvířat v těžko dostupných pastevních areálech.

Situace se stává o to závažnější, že naše obavy nesdílí pouze ČMSZP, ale také další nevládní organizace. Tyto organizace se ve své výzvě spojily, aby společně upozornily na nerovné zacházení se zemědělci, kteří často hospodaří v ekologicky citlivých oblastech s nižší produkční kapacitou, jako jsou již dříve zmíněné horské a podhorské oblasti (ANC). Vše dokládá oficiální zápis Monitorovacího výboru, kde tuto pozici s námi sdíleli zástupci ASZ i svazu PRO-BIO. Tito zemědělci jsou klíčoví pro environmentální péči o méně produkční lokality, které jsou často vystaveny riziku invaze toxických bylin a rostlin, pokud nejsou náležitě udržovány.

Kromě toho se k nám připojili ve společném dopise i AK, ZS ČR a SMA ČR. Tento dopis jste obdržel nejen Vy, ale i předsedové koaličních stran a ministr financí dne 20.6.2024.

Vámi navržené bodové hodnocení, tedy ponechání oblasti ANC v rámci preferenčních kritérií, jste přehodnotil. Nicméně přímé vyloučení pícninářské technologie pro zemědělce s travními porosty de facto znemožňuje účast na investičních pobídkách z dotačních titulů. Tímto krokem jsou diskriminováni ti, kteří provozují pastevní chovy hospodářských zvířat v nehostinných a méně produkčních lokalitách. Tento druh hospodaření, příznivý jak pro welfare zvířat, tak pro životní prostředí, se bez potřebných technologií stává dlouhodobě neudržitelným.

Technologie, které zemědělci v těchto oblastech potřebují, jsou zásadní pro zajištění krmiva a udržení kulturní krajiny. Bez těchto postupů hrozí zvýšení výskytu toxických bylin a invazivních rostlin, což by mohlo mít negativní dopady nejen na životní prostředí. Negativní vliv by to mělo i na ekonomiku podniků, a to nejen těch, které se zabývají prodejem těchto technologií.

Vážený pane ministře, žádáme Vás tímto dopisem o přehodnocení stávajících podmínek investičních podpor. Je nezbytné, aby všichni zemědělci, včetně těch hospodařících v horských a podhorských oblastech, měli možnost žádat o investiční pobídky. V opačném případě je současné nastavení diskriminuje a ohrožuje jejich dlouhodobou udržitelnost. Konkrétně Vás žádáme, abyste nevylučoval tyto technologie ze způsobilých výdajů a ponechal volbu toho, co si konkrétní farma, družstvo či zemědělec pořídí, na nich samotných. Navrhujeme proto v rámci PRAVIDEL (Č. j.: MZE-47132/2024-14112) na straně 34 přidat záměr A u bodu 41 až 43.

Věříme, že vyslyšíte naši výzvu a přijmete okamžitá opatření, která povedou k spravedlivému a rovnovážnému přístupu k podpoře všech zemědělců, kteří přispívají k udržování a rozvoji naší krajiny a produkci v prvovýrobě.

S pozdravem

Ing. František Winter – předseda Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů

Ing. Tomáš Kvapil – předseda výboru Sdružení dovozců zemědělské techniky

Ing. Michal Kukula – prezident Asociace zemědělské a lesnické techniky

Zdroj: ČMSZP

e-bio 1/2024

PROTESTY EVROPSKÝCH I ČESKÝCH ZEMĚDĚLCŮ

Ekologičtí zemědělci požadují spravedlivé ceny a uznání dodávek veřejných statků

BRUSEL, 1. února 2024

Tisíce ekologických zemědělců se připojily k protestům po celé Evropě a hnutí za ekologické potraviny a zemědělství vyzývá ke spravedlivým cenám pro spotřebitele i zemědělce, kteří používají ekologičtější postupy, ale varuje, že oprávněné obavy z nespravedlivých cen a hospodářské soutěže by neměly být zaměňovány s ochranou zdraví a přírody.

„Zemědělci, kteří se zapojují do přechodu na agroekologii, nejsou řádně odměňováni ani trhem, ani SZP,“ vysvětluje Jan Plagge, prezident IFOAM Organics Europe. „Ekologičtí zemědělci také trpí nízkými cenami a nekalou konkurencí ze strany méně ambiciózních norem, přestože přinášejí mnoho výhod pro životní prostředí a společnost. Mnozí ekologičtí zemědělci riskují, že bez lepší podpory ze strany prodejců a tvůrců politik od certifikace ekologického zemědělství upustí.“

„Oprávněné obavy z nespravedlivých cen a konkurence by však neměly být zneužívány proti ochraně zdraví a přírody. Zelená dohoda a strategie „z farmy na vidličku“ jsou zásadní politiky a nelze je obviňovat jako příčinu potíží zemědělců, protože většina právních návrhů týkajících se zemědělství byla zablokována, zamítnuta nebo zmírněna a dosud měla na zemědělce nulový dopad. Ochrana přírody není namířena proti zemědělcům, spíše se na odpovědnosti za životní prostředí musí podílet i ostatní aktéři v zásobování potravinami,

K protestu zemědělců 19. 3. v Praze se Zemědělský svaz ČR nepřipojil.

místo aby zatěžovali zemědělce. Přechod k udržitelným potravinovým systémům nemůže spočívat pouze na bedrech ekologických zemědělců a spotřebitelů, kteří jsou ochotni platit více za způsoby produkce potravin, které chrání klima a biologickou rozmanitost.“

Ceny vyplácené ekologickým zemědělcům se v posledních dvou letech v několika zemích snížily a někdy se rovnají cenám vypláceným konvenčním zemědělcům, přesto maloobchodníci nadále prodávají ekologické produkty s vyšší cenou, což vede k vyšším ziskovým maržím, zatímco ekologičtí zemědělci trpí.

„Zemědělci potřebují spravedlivé ceny, které odrážejí jejich výrobní náklady, a to platí tím spíše pro zemědělce, kteří podstupují riziko a zapojují se do udržitelnějších zemědělských postupů, jako je ekologické zemědělství.“

Zdroj: IFOAM OE

Co chtěli protestující zemědělci?

1) Splnění slibu vlády z 8. 6. 2022 na spuštění programu na podporu zaměstnanosti na venkově formou slevy na sociálním pojištění.

2) Splnění slibu vlády z 8. 6. 2022 na navrácení národních dotací na úroveň roku 2022 ve výši 5 miliard korun.

3) Snížení daně z nemovitých věcí na zemědělskou půdu na úroveň roku 2023 nebo nezdaňování evropských dotací, což pomůže snížit náklady v době propadajících se cen.

4) Aktivní řešení přebytku základních zemědělských komodit na evropském trhu, a to omezením dovozů ze třetích zemí, podporou exportu z Evropské unie a větší spotřebou v rámci obnovitelných zdrojů energie.

5) Plné kofinancování, stejně jako v ostatních zemích Evropské unie, záchranného balíčku na rok 2024, který připravuje Evropská komise a jeho vyplacení co nejrychleji všem zemědělcům na hektar obilovin.

Z historie vyjádření k protestům zemědělců Zemědělského svazu ČR

Proč jsme se účastnili evropských protestů 22. 2. 2024?

Protestní akce měla za cíl ukázat, že už nehodláme dále akceptovat nečinnost evropských orgánů, především Evropské komise. Komise ignoruje situaci na trhu a nebrání dovozům komodit ze třetích zemí, jako je například Rusko či Ukrajina, kde nemusí plnit stejné požadavky jako zemědělci v EU. Nemáme nic proti pomoci Ukrajině, ale dovozy jejich komodit tlačí ceny komodit v EU na převís nabídky a hroutí se ceny. ... Green Deal je spíše Zelený úděl než dohoda, protože se s zemědělci nikdo nekonzultoval. Evropská komise naše názory ignorovala a dnes se diví, že zemědělci v mnoha zemích demonstrují.

Protesty zemědělců 7.3.2024 v Praze

Do Prahy se sjelo okolo 1000 ks zemědělské techniky a před Úřadem vlády se nás sešlo kolem 3000. Nešlo jen o velké zemědělce, ale i o menší farmáře, kteří se sjeli z celé země. I ti bojují za své ekonomické přežití a chtějí, aby jejich hlas byl u vlády vyslyšen. Tento den byl jen začátkem. Uvědomili jsme si, že cesta k zlepšení je dlouhá a nelehká, ale tato událost ukázala, že SPOLEČNĚ JSME SILNĚJŠÍ!

Čeští zemědělci 20.3.2024 znovu protestovali

Téměř dva tisíce zemědělců 20.3. 2024 opět vyjely do ulic, aby upozornily na dlouho neřešené problémy a zhoršující se situaci v sektoru na národní i evropské úrovni. Farmáři zamířili s traktory a další těžkou technikou do měst či k hraničním přechodům, někteří uspořádali veřejná shromáždění či debaty s politiky. ...

Důvody protestů?

Špatná ekonomická situace, špatná vládní politika a neplnění slibů. Současná politika vlády, která místo pomoci zemědělcům jejich krizi spíše prohlubuje, například zvyšování daně z nemovitostí, zvyšováním daní, eliminací výhod pracovních poměrů na bázi dohod atd. Naše úsilí přesvědčit vládu, aby daň nezvyšovala, bylo neúspěšné. Ani jednání na mnoha frontách, ani přesvědčení našich partnerských zaměstnavatelských svazů a odborů, které tento požadavek zařadily mezi devět společných požadavků na úpravu konsolidačního balíčku, nepomohlo. Vláda odmítla osm z těchto devíti bodů, včetně nezvýšení daně z nemovitostí.

Podle interního šetření Zemědělského svazu došlo v roce 2023 k hlubokému propadu ziskovosti a 29 % zemědělských podniků skončilo ve ztrátě. Navíc ceny hlavních komodit jsou pod výrobními náklady a velká část zemědělců momentálně čerpá své rezervy z minulých let, které jim dochází. Pokud se situace nezmění, počet zemědělců ve ztrátě letos dramaticky vzroste. Rezervy dochází, cashflow se vyčerpává a světlo na konci tunelu není vidět.

Konec citace.

EU opět proti zemědělcům: Zemědělství bude posuzováno stejně jako průmysl, včetně uhlíkových odpustků

V březnu sice Brusel ohlásil jisté ústupky zemědělcům, které však nemusí platit navždy. Pravděpodobně jde jen o snahu o zklidnění protestů a to zejména před velmi důležitými eurolibami.

Připomínám, že v minulosti se všechny nesmysly z EU, které byly (dočasně) uloženy k ledu, vždy vrátili zadními vrátky pod jiným kabátem. Jako například v roce 2016 prosazované kvóty, které nikdo neplnil, nakonec zrušili a přejmenovali a vznikl Migrační pakt EU.

Podobných příkladů je bezpočet. Nicméně nyní zejména západoevropské země, které mají plné zuby **Green Dealu** a z něj plynoucí politiky, začaly vykazovat razantní pokles preferencí zelených stran.

Tato hrozba by mohla postihnout i další progresivistické strany, čehož se Brusel bojí. I proto se nyní tváří jako kdyby hodlal dělat ústupky, nicméně část těchto ústupků bude zřejmě záhy po volbách (pokud dopadnou ve prospěch EU) zapomenuta.

Mezitím se v europarlamentu nadále ve-sele hlasuje pro zákony a normy, které evropskému zemědělství uškodí a způsobí, že nebude ve srovnání s levnými bezcelními dovozy z jiných zemí konkurenceschopné.

Například europoslanci schválili, že živočišná výroba – konkrétně se to týká drůbeže a prasat – bude dána na roveň průmyslu.

To by znamenalo i stejné podmínky, včetně uhlíkových „odpustků“ a dalších omezení, která ovšem v zemích, se kterými nedávno EU uzavřela dohody o volném obchodu, nezavádí. To samozřejmě sníží konkurenceschopnost nemalé části evropských zemědělců.

Nová pravidla byla zahrnuta v balíčku, u nějž by se na první pohled mohlo zdát, že se zemědělstvím nemůže mít nic společného, jelikož je součástí revidované verze pravidel EU pro emise z průmyslových zařízení.

Nicméně prasata i slepice či kachny také produkují CO₂ a pokud je jich hodně, tak podle EU již tato produkce (včetně produkce metanu) vydá na jednu menší fabriku.

Větší chovy tak budou spadat pod stejná pravidla jako průmysl, prozatím prasata a drůbež – a časem se počítá i se skotem. Na chovy brouků pro lidskou spotřebu se samozřejmě taková pravidla vztahovat nikdy nebudou, naopak, podobné počiny budou velmi slušně dotovány.

Jde samozřejmě zejména o větší chovy a ne o pár slepic na dvorku či dva čuníky v chlívků, dotkne se to tak zejména středních a velkých zemědělců.

Evropský parlament tak chovy zvířat řadí mezi průmyslové provozy, tudíž může

touto novou směrnici donutit velké chovy prasat a drůbeže dodržovat pravidla na snížení emisí stejně, jako by šlo o průmyslové provozy.

Likvidace evropského zemědělství tak pomalu, ale jistě, pokračuje. Jen tak nějak za zády Evropanů, neboť v médiích se většinou dozvíte o ústupcích, které však nejspíš budou jen dočasné (pokud se tedy nějakým zázrakem nepodaří od základu vyměnit europarlament).

Hlasování proběhlo v době před zvolením nových europoslanců.

A nakonec se jako vždy dozvíte, jak kdo hlasoval.

Pro zákon (o podmínkách živočišné produkce) bylo 393 europoslanců, proti 173 a zdrželo se 49.

Jak hlasovali čeští europoslanci?

Pro zákon: Tošenovský (ODS), Vrecinová (ODS), Zahradil (ODS), Niedermayer

(TOP09/STAN), Polčák (TOP09/STAN), Pospíšil (TOP09/STAN), Šojdrová (KDU), Zdechovský (KDU), Maxová (zvolena za ANO, nyní SOCDEM), Gregorová (Piráti), Peksa (Piráti), Kolaja (Piráti)

Proti: David (SPD), Blaško (nezávislý, zvolen za SPD), Hlaváček (ANO), Knotek (ANO), Kovařík (ANO), Konečná (KSČM)

Zdrželi se: Charanzová (ANO)

A jak hlasovali Slovinci?

Pro: Bilčík, Štefanec, Ďuriš Nicholsonová, Hojsík, Wieszik,

Proti: Beňová, Radačovský, Uhrík

Zdrželi se: Pollák, Lexmann, Jurzyca, Hajšel

ZDROJ: min readSlovanka
16. března, 2024

FacebookTwitterWhatsAppMessenger-
LinkedInVKViberSdílet

Loňský rok byl příznivý pro živočišnou výrobu a agrární zahraniční obchod, méně už pro rostlinnou výrobu

V loňském roce vzrostly průměrné ceny zemědělských výrobců u živočišných komodit a obrát českého zahraničního obchodu stoupl o více než 9 %. Kvůli snížení ceny obilovin a olejnin poklesly ceny rostlinných výrobků. České a evropské zemědělství stále ovlivňují dozvuky energetické krize. Vyplyvá to z právě zveřejněné Zprávy o stavu zemědělství ČR za rok 2023 (Zelená zpráva).

Podle předběžných údajů **klesla** v roce 2023 hodnota produkce zemědělského odvětví **o 7,8 % na 176,9 miliard korun** ve srovnání s předešlým rokem. Ten byl však mimořádný, protože v něm byla produkce zemědělského odvětví nejvyšší za 5 let. Loňské zemědělství stále ovlivňovala doznívající energetická krize a pokračující konflikt na Ukrajině.

„Jedním z pozitivních trendů loňského roku je zlepšení dosud pasivní bilance zemědělského zahraničního obchodu, a to o 8,7 miliardy korun na 38,2 miliardy korun. Dobrou zprávou také je, že zůstáváme v řadě zemědělských komodit soběstační, a to například u hovězího masa, mléka, cukru a u obilovin,“ řekl ministr zemědělství **Marek Výborný (KDU-ČSL)**.

Obrát českého agrárního zahraničního obchodu se v roce 2023 meziročně navýšil o 9,1 % na 650,5 miliardy vzhledem k rostoucímu exportu i importu.

Meziročně se **snížila hodnota rostlinné produkce** ze 114,1 miliardy korun v roce 2022 na **94,9 miliardy** v roce 2023, což bylo zapříčiněno i loňským snižováním cen rostlinných produktů, které byly v roce 2022 nadstandardně vysoké. V roce 2023 došlo proti roku 2022 k poklesu cen rostlinných výrobků o 13,7 %. Důvodem bylo především významné snížení cen obilovin a olejnin o 20,4 %, resp. o 28,8 %.

Naopak **pozitivní vývoj měl sektor živočišné výroby**, který i v roce 2023 **vzrostl o 6,8 %, a to na hodnotu 70,6 miliardy Kč** a dosáhl tak nejvyšší hodnoty produkce za posledních 5 let. Kvůli výraznějšímu poklesu hodnoty rostlinné produkce došlo ke znatelnému snížení výsledného ukazatele podnikatelského důchodu z 25,6 miliardy korun v roce 2022 na 14 miliard korun v roce 2023.

Koncem loňského roku působilo v České republice 5 341 ekologických zemědělců a 969 výrobců biopotravin.

Podíl ekologicky obhospodařované půdy k celkové výměře zemědělské půdy podle registru LPIS činil 16,8 %.

Počet **pracovníků v zemědělství** se v posledních letech pohybuje pod hranicí 100 tisíc a loni dosáhl **95,4 tisíc**, oproti roku 2022 velmi mírně poklesl o 1,2 %. Jejich podíl v celkové struktuře zaměstnanosti v národním hospodářství ČR činil 1,9 % a meziročně se nezměnil.

Podíl zemědělství včetně lesnictví a rybolovu na hrubé přidané hodnotě v základních běžných cenách meziročně poklesl na 1,75 %, což platí i pro samotné zemědělství (1,42 %). Podíl potravinářského průmyslu se nepatrně zvýšil na 2,04 %. Podíl zaměstnanců v zemědělství, lesnictví a rybářství na celkovém počtu zaměstnanců se výrazně nezměnil a činil 2,24 %.

Zpráva o stavu zemědělství za rok 2023 představuje komplexní statistickou prezentaci a hodnocení vývoje českého zemědělství a potravinářství. Vypracoval ji Ústav zemědělské ekonomiky a informací pod gesci MZe.

Vojtěch Bílý,
tiskový mluvčí MZe

Reakce ministerstva na stížnosti zemědělců

Ministerstvo zemědělství snižuje byrokracii v ekologickém zemědělství. Zvýší se i některé dotace

Ministerstvo zemědělství přichystalo úpravy nařízení o ekologickém zemědělství a dobrých životních podmínkách zvířat. Na jejich základě se sniží byrokratická zátěž a vzroste například sazba dotace na pěstování zeleniny v ekologickém režimu.

„Na základě ohlasu zemědělců jsme upravili nařízení o ekologickém zemědělství a dobrých životních podmínkách zvířat. Chceme zemědělcům zjednodušit práci a zlepšit podmínky v chovech i na polích, proto jsme také zvýšili sazbu na hektar zeleniny pěstované v ekologickém režimu,“ řekl ministr zemědělství **Marek Výborný (KDU-ČSL)**.

Nařízení o ekologickém zemědělství

- MZe zvýší podporu na pěstování zeleniny a jahodníku na orné půdě v režimu ekologického zemědělství. Sazba dotace vzroste o 122 eur na hektar (3 016 Kč) z dosavadních 638 eur/hektar (15 774 Kč) na 760 eur/hektar (18 790 Kč). Mírně vzrostou i sazby pro ostatní plodiny nebo pícniny.

- MZe zavádí zcela novou doplňkovou platbu za tzv. **zelené hnojení na vinicích** ve výši 248 eur/hektar (6 131 Kč). Zelené hnojení znamená, že zemědělec mezi řádky vinohradu vyseje směs plodin, kterou později zapraví (např. zaorá) do půdy, čímž jí dodá potřebné živiny.

- Zrušena bude pro zemědělce zatěžující podmínka pěstovat na 20 % výměry orné půdy v ekologickém režimu netržní plodiny** (např. svazanka, hořčice). Zemědělcům tím odpadne kontrola této povinnosti Státním zemědělským intervenčním fondem (SZIF).

V ekologickém režimu funguje v České republice 578 tisíc hektarů, z toho je 109 tisíc hektarů orné půdy, na které se pěstuje například zelenina, jahody, pícniny nebo tráva na orné půdě. O dotace na ekologické zemědělství žádá přibližně 5 300 zemědělců.

Nařízení o zvýšení obranyschopnosti v chovu prasat vakcinací a nařízení o dobrých životních podmínkách zvířat

- Žadatelé o dotace na dobré životní podmínky zvířat už **nebudou muset kvůli kontrole uchovávat obaly** od biologických

materiálů používaných ve stájích k likvidaci hmyzu. Bude stačit, když prokáží nákup biologického materiálu fakturou.

- Sníží se finanční **sankce za neuchování obalů** od chemických materiálů na dezinfekci ze 30 % na 20 % z poskytované dotace.

- U dojníc a telat do dvou měsíců věku musí být prováděna dezinfekce (ošetření proti hmyzu) u obou těchto kategorií. Pravidlo už platí od loňského roku, v aktuální úpravě nařízení byl text pouze zpřesněn.

Vojtěch Bílý

PTÁME SE: Bude to stačit? Např. zeleninu nepěstuje mnoho ekozemědělců. Méně uchovaných obalů = méně administrativy?

Národní dotace podpoří v příštím roce naše zemědělství částkou přes 3,7 miliardy korun.

Ministerstvo zemědělství (MZe) poskytne příští rok zemědělcům přibližně 3,7 miliardy korun prostřednictvím národních dotací. Přispěje například na zlepšení životních podmínek hospodářských zvířat, na ozdravování polních plodin nebo na poradenství a vzdělávání. Národní dotace a jejich strukturu dnes schválila vláda.

Dotační programy zemědělství pro rok 2025 obsahují programy proti rozšiřování nebezpečných nákaz hospodářských zvířat (např. Nákazový fond – 1,019 mld.), programy nezbytné pro udržení a rozvoj jednotlivých komodit (např. udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat – 85 mil., včelařství – 37 mil.), programy na podporu ozdravování polních a speciálních plodin (např. podpora prevence šíření karanténních virových a bakteriálních chorob a chorob přenosných osivem či sadbou, podpora šlechtitelské činnosti – 335 mil.) a agroenvironmentální programy (např. biologická a fyzikální ochrana jako náhrada chemické ochrany rostlin).

„Programy svou strukturou navazují na národní zemědělské programy z minulých let. Slouží k rozvoji a zvýšení konkurence-

schopnosti našeho agrárního sektoru. Poskytujeme finanční pomoc tam, kde je potřeba a podporujeme trendy modernizace zemědělství, například programy na zlepšení genetického potenciálu hospodářských zvířat nebo pro další zlepšení welfare v hospodářských chovech,“ řekl ministr zemědělství **Marek Výborný (KDU-ČSL)**.

Prostředky směřují do odvětví živočišné výroby (2,942 miliardy korun), do rostlinné výroby (497,8 milionu), do potravinářství (111 milionů) a na ostatní aktivity (199,2 milionu).

Je to zhruba o 1,2 miliardy více než loni

Národní dotace pomáhají rozvíjet zemědělské odvětví. Například díky programu Podpora včelařství se podařilo stabilizovat stavy včelstev nutných pro opylování hmyzosnubných rostlin, a to i v neehospodářském sektoru. Kapkové závlahy v sadech, chmelnicích a vinicích představují úsporný systém šetrný k životnímu prostředí, jsou vhodné i pro regiony s omezenými vodními zdroji. Udržování genetického

potenciálu hospodářských zvířat pomáhá zachovat jejich průměrnou užitkovost. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin směřuje k využívání šetrných biologických prostředků místo chemických. Nákazový fond (1,019 mld.) pomáhá chovatelům přijmout účinná preventivní opatření proti nákazám v chovech, a tím se vyhnout ekonomickým ztrátám. Poradenství a vzdělávání seznamuje zemědělce s novými technologiemi, postupy a výsledky šlechtitelské práce (15,5 mld.). Zlepšení životních podmínek v chovu eliminuje zdravotní rizika hospodářských zvířat, a přispívá tak k zajištění produkce kvalitních potravin živočišného původu a zvýšení konkurenceschopnosti.

Národní dotační programy bude proplácet, Státní zemědělský intervenční fond (SZIF), kromě dotačního programu Genetické zdroje. Ten bude proplácet MZe podle Zásad, které stanoví podrobné podmínky pro čerpání dotací, termíny pro podání žádostí atd., zveřejní je na svém webu, zároveň budou zveřejněny i na webu SZIF.

**Tisková zpráva
MZe**

Společná zemědělská politika po roce 2027:

Česká republika prosazuje zachování přímých plateb i podporu citlivých komodit

22.10.2024 – Zachování dvoupilířové struktury společné zemědělské politiky (SZP) a přímých plateb i do budoucna. To prosazovala česká delegace na právě skončeném dvoudenním jednání Rady pro zemědělství a rybařství v Lucemburku. Zástupci evropského zemědělství jednali rovněž o aktuálních obchodních výzvách, potravinovém řetězci, rybolovných kvótách pro Baltské moře na rok 2025 nebo o možnostech řešení dopadů klimatických událostí i v kontextu kompenzačních škod po povodňových situacích.

„Jsme přesvědčeni, že v budoucí společné zemědělské politice bude potřebné zachovat její dosavadní dvou-pilířovou strukturu. Tedy, že část financí do zemědělství bude mít i nadále podobu přímých plateb a příspěvků na tržní opatření, zatímco druhá část podpory bude určena na rozvoj venkova. To prosazujeme dlouhodobě a jsme rádi, že v začínající diskusi o nastavení SZP v příštích letech i řada členských států zastává stejný názor jako my v ČR,“ uvedl náměstek ministra zemědělství **Miroslav Skřivánek**.

Zásadním výstupem jednání je přijetí většinové pozice členských států pro další

vyjednávání o budoucím směřování SZP. Česká republika v těchto závěrech Rady zdůraznila zachování možnosti podpory citlivých sektorů, pragmatický přístup ke klimatické tranzici a tlak na snižování administrativních požadavků. Shodně s postojem ČR zástupci ostatních členských států také požadují výrazné zjednodušení SZP a zaměření se na generační obměnu v zemědělství.

„Podněty České republiky byly do společné pozice Rady prosazeny. Velmi vítáme podřízení významu adekvátního financování budoucí SZP. Je to pro nás podstatný bod, který musí další vyjednávání zohlednit, a to i ve vazbě na potřebnou motivaci zemědělců, od nichž máme nad rámec zajištění kvalitních potravin stále větší očekávání,“ doplnil náměstek Skřivánek.

Je důležité, aby Evropská komise novou legislativu k SZP předložila co nejdříve, a členské státy tak měly dostatek času na přípravu a její zohlednění v rámci národních legislativ.

V Lucemburku se ministři rovněž zabývali výzvami, kterým čelí potravinový řetězec EU. K těm hlavním patří zajištění dostatečného množství kvalitních a bezpečných potravin, zatraktivnění potravinářství jako

perspektivního oboru pro mladou generaci nebo vzdělávání veřejnosti o výživě a správném složení stravy. Dalšími tématy diskuse byla problematika agrárního obchodu, kde rezonovaly otázky příležitostí plynoucích z obchodních dohod se třetími zeměmi, prosazování unijních standardů, vztahy s Ukrajinou či reakce na čínská opatření namířená proti dovozům některých produktů z EU. Ministři hovořili také o problematice krizových situací, kde Česká republika vyzvala k řešení dopadů své podzimní povodňové situace.

Rada pro zemědělství a rybařství projednávala též rybolovná práva v Baltském moři se snahou zachovat populace lovebných druhů, jako je například treska, losos nebo sled. Právě u těchto ryb Evropská komise navrhuje snížit přípustné odlovy, a to i v případě, že jsou povoleny pouze jako vedlejší úlovky a cílený odlov je již z minulosti zakázán. Zástupci evropského zemědělství řešili rovněž ochranu tuňáků v Atlantiku a potřebu revize pravidel pro lov kormoránů a tuleňů.

ZDROJ: Aktuality PRO-BIO

Od jablečných sadů
k BIOmoštu: Hostětínská
moštárna přivítala i členy
královské rodiny

V srdci Bílých Karpat se
nacházejí malebné ovocné
sady plné jedinečných
odrůd jablek, ze kterých
vzniká lahodný zlatavý
mošt, jeden z nejlepších
v České republice.
Biopotravina roku!

Spojení přirozených chutí
a ekologického zemědělství
zní jako skutečný sen,
který do svých alejí lákal
nejen místní
obyvatele, ale
i významné návštěvníky
z řad královské rodiny!

Viz Bio 4/2010

Princ Charles působí jako most mezi ojedinělými realizovanými projekty

HOSTĚTÍN (22. března 2010) – Člen královské britské rodiny Charles, princ z Wallesu (Charles Philip Arthur George), přicestoval na návštěvu České republiky a mj. věnoval svůj čas malé východomoravské obci Hostětín. Prohlédl si zde výtopnu na biomasu, kořenovou čistírnu odpadních vod a další objekty využívající solární energii. V energeticky pasivním domě diskutoval s představiteli obce a členy Ekologického institutu Veronica. Návštěvu zakončil na návsi prohlídkou výrobků s regionální značkou Tradice Bílých Karpat, podepsal obecní kroniku a zasadil jablko. Návštěva britského následníka trůnu přilákala asi 1500 místních občanů a návštěvníků z okolních obcí i vzdálenějších míst.

V diskusi hostitelů s princem zazněly některé z přínosů hostětínských projektů: čistší ovzduší, levnější energie z obnovitelných zdrojů (především ze slunce a z biomasy), částečná energetická soběstačnost a pracovní příležitosti. „Trasa prohlídky začala v obecní výtopně na biomasu. Zde jsme princovi představili, jak toto řešení vyvedlo obec ze závislosti na využívání hnědého uhlí, jehož těžba zdevastovala krajinu severních Čech a dál ohrožuje nejen tamní obce, ale i globální klima,“ upřesňuje Yvonna Gaillyová, ředitelka Ekologického institutu Veronica, který působí v Brně a v Hostětíně a je hlavní hybnou silou hostětínských realizovaných projektů.

„Jediné, co princ Charles na rozdíl od Hostětína nemá, je sušárna ovoce. Obnovitelné zdroje energie i kořenovou čistírnu odpadních vod totiž také provozuje na svých sídlech,“ shrnuje cestu prince Charlese po hostětínských modelových stavbách Antonín Buček z Ekologického insti-

Ta píše?

tutu Veronica a dodává: „Takových obcí jako Hostětín by mohlo být v České republice tisíc. Návštěva prince je potvrzením toho, že nejde o žádnou Potěmkinovu vesnici, ale o inspiraci dalším obcím.“

„Vzdělávat se o ochraně klimatu a udržitelném rozvoji k nám jezdí odborníci i laici, dospělí i děti z Česka i zahraničí. Jedinečnost hostětínského prostředí spočívá v tom, že se zde zájemci mohou učit teorii a praxi zároveň, všechny technologie si tady totiž mohou, tak říkajíc, osahat, což dnes ocenil i princ Charles,“ říká ředitelka vzdělávacího Centra Veronica Jana Tesařová.

„Návštěva je pro nás uznáním, kterého si samozřejmě velmi vážíme, o to víc, že princ Charles je člověk, který se tématy udržitelného rozvoje či ekologického zemědělství hluboce zabývá. Ocenili jsme jeho názory a postřehy a cenné byly poznámky vycházející i z jeho vlastních zkušeností,“ říká starosta obce Hostětín Robert Janota a na závěrečné tiskové konferenci nadšeně shrnuje: ➡

Ukázka strany č. 3 Bio 4/2010

V hostětínském moštárně Tradice Bílých Karpat seznamuje Roman Machů (vpravo) s biomoští

Jana Horová – oceněna společensky odpovědný zemědělec

Vinselect Michlovský - odpovědná firma

Ekozemědělci bodují

Letos byl opět vyhlášen Společensky odpovědný Zemědělec roku 2023 samostatně pro právnické a fyzické osoby, letos v kontextu adaptace na klimatickou změnu – půda, voda, krajina.

Z **fyzických osob** jako vítěz byla vyhodnocena majitelka Ekofarmy Babiny **Jana Horová**, která spolu s rodinou hospodaří v oblasti Českého středohoří.

Odpovědným zemědělcem roku – právnickou osobou se stala firma **Vinselect Michlovský**.

Ocenění si převzali 1. 11. v Mladé Boleslavi (viz foto).

(ÚZEI Praha)

Ekofarma Babiny na facebooku

Mám upřímnou radost z ocenění, které patří zaslouženě celé naší rodině, která se na všem podílí.

Před 35 lety, jsem šla za prací do zemědělství a zamilovala jsem se na první pohled do místa Sulečice-Babiny II v Českém středohoří v krásné obci Homole u Panny. Bylo mi tenkrát 22 let.

Práce se zvířaty a v krásné krajině se mi stala mým koníčkem a posláním.

Všem upřímně děkuji za gratulace.

Farmářka Jana z Ekofarmy Babiny

Paní Jana byla také držitelkou významného ocenění pro ekologické zemědělce Bartáková hmce za rok 2001. Jsme rádi, že úspěšně poražuje.

Tehdejší ještě „Bionoviny“ u předávání byly přítomny.

FOTO – Miloslav Vohralík

FOTO převzato z facebooku farmy Babiny.

Ekofarma Babiny

se nachází v severní části chráněné krajinné oblasti Českého středohoří (druhá a třetí zóna CHKO), na hranici okresů Litoměřice, Děčín a Ústí nad Labem, v blízkosti obce Homole u Panny. V roce 1987, se zde rozhodli současní majitelé pracovat a žít v krásné krajině, kde byla farma ještě státním statkem a již o tři roky později ji získali do vlastnictví. Začínali hospodařením na 70 hektarech a chovem červenos-trakatých krav s mléčnou produkcí, ovčí plemene suffolk a merino, koz a koní převážně huculského plemene a českého teplokrevníka.

V současné době již obhospodařují přes 1000 hektarů TTP a 30 ha ovocných sadů a specializují se na chov masného skotu plemene Limousine a prodejem vlastního vyzrálého biohovězího. Veškeré výrobky z Babin jsou certifikovány dle zákona č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství a označeny logem Bio – produkt ekologického zemědělství a značkou bio EU. V roce 2018 farma dostavuje moštárnu a konzervárnu na zpracování vlastního masa a ovoce.

Na farmě je stále chov koní plemene českého teplokrevníka pro turistiku i sport. Farma nabízí prostory pro pořádání společenských akcí, dětských oslav, ubytování a vyjíždky na koních do volné přírody.

<https://www.ekofarma-babiny.cz/>

Vinselect Michlovský a.s.

Založení firmy v roce 1993 předcházela více než třicetiletá cesta vinařského guru **Doc. Ing. Miloše Michlovského, DrSc.** profesionálním vinařským světem. Vinařství obhospodařuje cca 125 ha vlastních vinic ve velkopavlovické a mikulovské podoblasti. Miloš Michlovský je rovněž průkopníkem a propagátorem biologického pěstování révy vinné v podmínkách ČR. Již od počátku existence sbírá Vinselect Michlovský přední ocenění v řadě kategorií vinařských soutěží doma i v zahraničí a na jaře 2010 získává historicky první ocenění Vinařství roku 2009.

Nové odrůdy révy vinné, vyšlechtěné pod týmem doc. Michlovského jsou převážně využívány k výrobě biovín a biomoštů. Rovněž inovace a kreativita jsou velmi důležitým aspektem, což dokazuje nová řada nízkoalkoholických a nealkoholických jemně šumivých vín, k jejichž výrobě je použita nejmodernější technologie umožňující plně zachovat podstatu vína včetně aromatických látek.

V systému ekologického vinohradnictví obhospodařují 12,5 hektarů vinic v obcích Přítluky a Klentnice, do budoucna se počítá s rozšiřováním. V ekologických vinicích upřednostňují nové PIWI odrůdy, které snášejí vyšší tlak houbových patogenů a je možné udržet jejich dobrý zdravotní stav s podstatně nižším množstvím ochranných postřiků. Důležitou součástí udržování dobrého zdravotního stavu je biologická ochrana vinic a využití fyzikálních metod. Vypěstované hrozny jsou zpracovávány na BIO produkty nejvyšší kvality. Jedná se o BIO vína z bílých odrůd Hibernál, Malverina, Rinot a Vesna a z modré odrůdy Laurot.

<https://www.michlovsky.com/bioproduktce>

Domorodé plodiny a jejich role v měnícím se klimatu

Pohled do minulosti pro budoucnost potravin

Vzhledem k tomu, že dopady změny klimatu zesilují, farmáři v celém Malawi hledají udržitelné způsoby, jak si zajistit živobytí a zajistit potravinovou bezpečnost. Vegetační období 2023/2024, silně ovlivněné fenoménem El Niño, přineslo nevyzpytatelné deště a dlouhotrvající suchá období, což představuje pro zemědělství značné výzvy. Abych prozkoumal roli, kterou mohou původní plodiny hrát v budoucnosti malawijského zemědělství, sedl jsem si s Kondwani Khonje, konzultantkou agroekologie s rozsáhlými zkušenostmi s prací se systémy osiva spravovanými farmáři. Jeho poznatky vrhají světlo na to, proč tyto plodiny, často vnímané jako tradiční nebo zastaralé, mohou být klíčem k přežití a prosperitě v nepředvídatelném klimatu.

Význam farmářů řízených osivových systémů

„Sedmdesát procent zemědělců v Malawi závisí na systémech osiv spravovaných farmáři,“ vysvětluje Khonje, „to ukazuje, jak kritická jsou původní semena pro zajištění potravinové bezpečnosti.“ Zemědělské osivové systémy, které se spoléhají na výměnu, výběr a konzervaci místně přizpůsobených semen, se dědí z generace na generaci. Tyto systémy nabízejí zemědělcům různé plodiny, které jsou vhodné pro místní podmínky prostředí a jsou odolnější vůči proměnlivosti klimatu.

Khonje poukazuje na vegetační období 2023/2024 jako důkaz této odolnosti. Zatímco mnoha komerčním hybridním

semenům se za nevyzpytatelných povětrnostních podmínek, které přinesl El Niño, nedařilo, domácí plodiny si vedly relativně dobře.

Farmářům, kteří pěstovali diverzifikovaný výběr původních plodin a odrůd plodin, se podařilo sklídit lepší výnosy, i když tyto výnosy byly pod potenciálem běžné sezóny.

Role původních plodin v Mzimba North, Malawi

V Mzimba North, kde Khonje úzce spolupracuje s místními farmáři, vyniklo několik původních plodin svou přizpůsobivostí. Obzvláště dobře se dařilo malým zrnům, jako je proso (wathanga, mutuwila) a čirok (viswesi, vituwa), stejně jako původní

Tyto plodiny se pěstují po generace a využívají místní znalosti k výběru odrůd, které vydrží drsné počasí. Jsou hluboce zakořeněny v zemědělském dědictví komunity.

odrůdy kukuřice, jako je bingo, kafula a kamupalapate. Luštěniny jako bambarový ořech (masumbi ya holo, ziswesi a zifipa) a podzemnice olejná (tchalosi) také prokázaly pozoruhodnou odolnost a přinesly více než jejich hybridní protějšky. „Tyto plodiny byly pěstovány po generace, s využitím místních znalostí k výběru odrůd, které vydrží drsné počasí,“ říká Khonje. „Jsou hluboce zakořeněny v zemědělském dědictví komunity. Tyto plodiny se pěstují po generace a využívají místní znalosti k výběru odrůd, které vydrží drsné počasí. Jsou hluboce zakořeněny v zemědělském dědictví komunity.“

Posouvání vnímání a výzev

Navzdory jejich prokázaným výhodám jsou domácí plodiny často vnímány v negativním světle. „Existuje mylná představa, že tyto plodiny jsou ‚zaostalé‘ nebo méně produktivní než moderní hybridy,“ poznamenává Khonje. „Toto vnímání bylo posíleno programy rozšíření zemědělství, které kladou důraz na vylepšené komerční plodiny, často na úkor místních osivových systémů.“ Khonje ve skutečnosti tvrdí, že spoléhání se na hybridy může někdy vést ke katastrofě v obdobích, jako je tato, kdy nepředvídatelné počasí narušuje monokulturu. Naproti tomu rozmanitost a přizpůsobivost původních plodin poskytuje nárazník proti neúrodě. Nedostatek politické vůle a politik uznávajících práva farmářů na ukládání, prodej a výměnu vlastních semen však ohrožuje přežití těchto původních odrůd semen. „Mnoho organizací v Malawi tvrdě pracuje na zachování a rozmnožování původních semen, ale národní koordinace je omezená. Bez větší spolupráce a silnější politické podpory riskujeme ztrátu těchto životně důležitých zdrojů,“ varuje.*

Cesta vpřed: revitalizace původních plodin

Organizace podporující systémy osiv spravované farmáři se zaměřují na zlepšení přístupu k původním semenům a jejich kvality. Školí zemědělce v osvědčených postupech produkce osiva, obhajují politické reformy a zvyšují povědomí o důležitosti zachování rozmanitosti osiva vzhledem ke změně klimatu. Khonje je optimistický, že se správnou podporou mohou domácí plodiny opět zaujmout ústřední místo v malawijském zemědělství.

Musíme posunout vyprávění a vidět tyto plodiny jako budoucnost, nikoli minulost. Jsou odolné, výživné a přizpůsobivé – přesně to, co v měnícím se klimatu potřebujeme.

Mnoho organizací v Malawi tvrdě pracuje na zachování a rozmnožování původních semen, ale národní koordinace je omezená. Bez větší spolupráce a silnější politické podpory riskujeme ztrátu těchto životně důležitých zdrojů.

Tento článek původně napsal Issac Mafuel a byl publikován v časopise ISAN, vydání 12 Zpravodajství IFOAM. Přeložil automat. <https://www.organicwithoutboundaries>.

Tipy na dárek pod stromeček

od nakladatelství Smart Press

Více na www.smartpress.cz

Nový BioAbecedář Hanky Zemanové

Po 13 letech úspěšného prodeje a 4 dotiskách vychází Nový BioAbecedář Hanky Zemanové, 3. kompletně aktualizované vydání! BioAbecedář je encyklopedie zdravých surovin plná praktických rad pro jejich nakupování a vaření. Pomůže vám zařadit do jídelníčku například pohanku, jáhly, kroupy, semínka, špaldové či bezlepkové mouky a zorientovat se v množství informací o výživě.

Jarní Tradinář – od ledna do června. Po celoročním Tradināři, který objevuje české zvyky a tradice, recepty a nápady na tvoření a aktivity s dětmi, a Vánočním Tradināři, který se soustředí konkrétně na období od Dušiček po Hromnice, se autorky Martina Boledovičová a Martina Viktorie Kopecká zaměřily na dobu od masopustu po letnice.

Knižní prvotina **Terezy Rak** známé ze sociálních sítí jako Srdce z jeřabin. Terezina knížka **Rok plný tvoření:** pro sebe, svou rodinu a společné vzpomínky shrnuje její nejoblíbenější tvořivé nápady a recepty, které sdílí se svými fanoušky. Skrze 170 návodů ukazuje principy tvoření ze sezónních přírodnin, výrobu dárků, základní recepty na pečení i zpracování úrody... a útulného domova.

Doporučujeme pro vášnivě zahrádkáře i ekozelinaře předplatné ZPRAVODAJE

Zpravodaj biodiverzity a uchování starých odrůd 2024

Zpravodaj 1/2024

Úvodník: Sněženky * Jarní výsadba dvouletých semenných rostlin * Křibice, dvouzrnka a len v Archeoskanzenu Curia Vitkov * Délka stébula u různých druhů a odrůd obilovin Z Časopisu českých zahradníků z konce 19. století * Stoklas, chleba nekaz! * Ruské a další česnekové odrůdy v Gengelu

Zpravodaj 2/2024

Úvodník: Když duben laškuje... * Osázel jsem asi 15 m brázdy – zkušenosti pěstitelů starých odrůd * Pestování krkošky hlůznatej * Předpěstujeme a vysazujeme tykve na semeno * Požehnaná dvouzrnka a Požehnaná pšenice tvrdá – nečekané pokračování záračných obilovin * O čem psal zahradnický časopis před sto lety * Rozséváč z Holešova

Zpravodaj 3/2024

Úvodník: Dá-li nebe deštička... * Rebarbora jako stará léčivá rostlina a mladá zelenina Odrůdové rozdíly u rebarbory (a úvahy k jejímu kulturnímu vývoji) * Rodinné reveňové odrůdy v gengelské sbírce * Pěstování rebarbory: dobře vyhnojená půda zajistí bujný růst řapíků * K původu broskvoně Marty, Z Libínského sedla * Zpravodaje 2023 vyšly tiskem jako sborník * Střevlící – rychlí běžci na zahradě * PŘÍLOHA: Vybíráme z archivu Bio: květen 2002 – Kořen z barbarské krajiny

Zpravodaj 4/2024

Úvodník: Vyčkej času... * Básnická oslava klasů * Apotheosa klasů * Klas a rozmanitost

klasů * Co je to lícha? * Čistění osiv v domácím semenaření * Rozséváč pod Trenčínem * O čem psal zahradnický časopis před sto lety * Vybíráme z archivu Bio: Obilné klasy jako symbol bohatství (Bankovka 100 Kčs z roku 1961), Bio č. 3/2013

Zpravodaj 5/2024

Úvodník: Podzimní osení * Vyséváme ozimé obiloviny * Setí do košára – pastevecké setí křibice na Valašsku * Klasová rozmanitost na ukázce žní v Lubine * Sója – od posvátné plodiny Číňanů ke světové luskovině i olejnině * Mléko chudých i maso bez kostí * Odrůdy sóje v gengelské sbírce * Jak pěstujeme sóju v gengelských podmínkách * Líška v historii a její využití

Zpravodaj 6/2024

Kohoutovi česneku, hrachu jeho družce * Česnek Ruský z Petrovic-Setechova * K původu broskvoně Marty, Z Libínského sedla – tentokrát podrobně * Ledeneč nachový * Brambory Záblatí 2024 aneb Srovnání třech starých a jedné nové odrůdy brambor * Ještě dvakrát k sóji * Rozséváči z Velislavovy bible

Zpravodaj 2025 v pdf za 250 Kč

a rok 2024 dodáme za 180 Kč, vydává Gengel, z. ú.

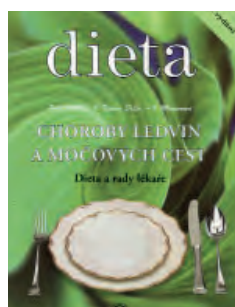
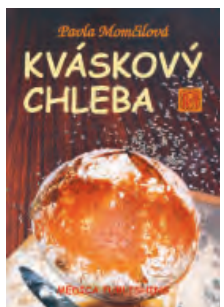
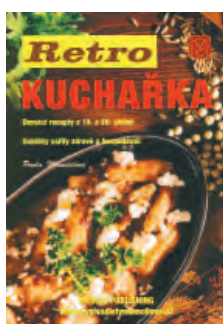
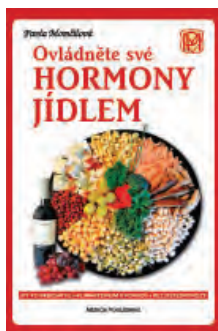
Zájemci o předplatné (nové i loňské) kontaktujte redakci Bio – vhpress1@seznam.cz

Milí přátelé zdravé výživy a zdravého života!

Blíží se vánoční prázdniny a všichni uvažujeme o tom, čím nakrmit své milé a blízké. Koukněte na náš web www.medicapublishing.cz a pro inspiraci projděte knížky, z nichž lze čerpat nápady ke zdravějšímu vaření, a můžete je věnovat jako dárek pod stromeček.

Pavla Momčilová

Knihy objednávejte na <http://www.medicapublishing.cz/knihy-zdrava-vyziva>

BIO je mediálním partnerem pro:

PRO-BIO, Svaz ekologických zemědělců, z. s.

Nemocniční 53
787 01 Šumperk
tel.: 583 216 609
pro-bio@pro-bio.cz
www.pro-bio.cz

EKOTREND SLOVAKIA

Zvaz ekologického
poľnohospodárstva

Michala Hlaváčka 21,
054 01 Levoča
SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Bio – archiv čísel v pdf dle ročníků 1997–2022

Pro studenty, badatele i odbornou nebo laickou veřejnost. Každý si najde, co jej zajímá z oboru ekologického zemědělství a biopotravin, nebo doprovodných témat udržitelného života, receptů a rad, ochrany přírody a různých rostlin. Na téměř 6000 stranách v pdf s režimem OCR si můžete pohodlně vyhledávat podle slov. Obdržíte čísla včetně obsahu. **Objednejte** v redakci: vhpress1@seznam.cz, tel.: 608 476 828. Zašleme po objednávce, přes Úschovnu, cena 600 Kč.

Petr Dostálek a kol.: Tištěné Zpravodaje biodiverzity a uchování starých odrůd – publikace již 6 ročníků (6 čísel ročně) – objednávejte na webu www.gengel.cz

ZPRAVODAJ biodiverzity a uchování starých odrůd v pdf 2025 vyjde 8. ročník + občasník Bio PŘEDPLATNÉ 2025 za 250 Kč

Zaplatit můžete na účet: 2319256023 / 0800 (fakturu vystavíme na požádání)
Předplatným podpoříte vycházení ZPRAVODAJE i záslužnou činnost k uchování odrůd.
Můžete obdržet i starší čísla Bio (zdigitalizovaná) i se Zpravodajem – zašleme.

Noví zájemci o předplatné kontaktujte redakci Bio – vhpress1@seznam.cz

REDAKCE BIO

PhDr. Miroslava Vohralíková,
šéfredaktorka a vydavatelka
Jungmannova 1403/18
500 02 Hradec Králové 2
tel.: 608 476 828,
vhpress1@seznam.cz
bio.noviny@tiscali.cz

Toto číslo vyšlo elektronicky
v Hradci Králové 30. listopadu 2024,
ročník 28, občasník č. 1
ISSN 2533-6673-43

Tištěné BIO vycházelo 1997–2016
ISSN 1805-3548-53.
Od r. 2017 vycházelo elektronicky
jako dvouměsíčník, od r. 2023 jako
občasník.
Podporujeme Zpravodaj biodiverzity
a uchování starých odrůd.
Rožšířováno zájemcům elektronicky
a zdarma
Redakční rada
Ing. Petr Dostálek, Pavla Momčilová

Výsevní dny podle Marie Thunové® 2025

Jako každý rok, tak i letos vydáváme oblíbený kalendář konstelací pro zahrádkáře a zemědělce – Výsevní dny

podle Marie Thunové®2025. Kalendář je návodem jak neefektivněji pracovat na zahradě či na poli v návaznosti na kosmické rytmy, uvádí příznivé dny pro včelaře a mnohá další doporučení a rady. Výsevní dny sestavili Titia Thunová a Friedrich K. W. Thun, přeložil Radomil Hradil.

Cena jednoho kusu je 88 Kč, při objednání 5 a více kusů získáte množstevní slevu. Členové Svazu PRO-BIO mají nárok na jeden výtisk za zvýhodněnou cenu 38 Kč.

Pokud máte o tuto publikaci zájem, můžete si ji objednat e-mailem na adrese

pro-bio@pro-bio.cz nebo telefonicky – 583 216 609
či osobně na centrále Svazu PRO-BIO, Nemocniční 53, vchod B, Šumperk (po předchozí dohodě).
Nebo přes jednoduchý formulář:
<https://pro-bio.cz/publikace/>

EU A VÝŽIVA CVRČKY

Vyhledali jsme pro Vás informace k zamyšlení nad směřováním stravování v Evropské unii, protože souvisí s tím, co by měli zemědělci pěstovat, chovat a co je tedy užití v příštích letech. Informace nabídl web ChatGPT, kde můžete klást otázky a umělá inteligence odpoví. Zeptali jsme se na strategii EU ve stravování a na konzumaci hmyzu. Dostali jsme tyto informace a odpovědi.

Evropská unie (EU) má jasně definovanou strategii pro udržitelný a zdravý přístup ke stravování, která je součástí širších politik v oblasti zemědělství, zdraví, životního prostředí a udržitelného rozvoje. Klíčovou součástí této strategie je tzv. „Zelená dohoda pro Evropu“ (European Green Deal), v jejímž rámci se realizuje konkrétní iniciativa nazvaná „Od zemědělce ke spotřebiteli“ (Farm to Fork Strategy).

Hlavní cíle stravovací strategie EU:

1. Udržitelné zemědělství a potravinové systémy:

Podpora ekologického zemědělství, aby do roku 2030 tvořilo minimálně 25 % zemědělské půdy EU. Snížení užívání pesticidů o 50 % do roku 2030. Omezení používání antibiotik v zemědělství a akvakultuře o 50 %.

2. Podpora zdravého a udržitelného stravování:

Zlepšení dostupnosti a cenové dostupnosti zdravých potravin. Snížení spotřeby masa a podporování rostlinné stravy jako cesty ke snížení uhlíkové stopy. Boj proti nadváze a obezitě prostřednictvím osvěty a regulací (např. označování výživových hodnot na obalech).

3. Omezení plýtvání potravinami:

Cíl snížit potravinový odpad o 50 % do r. 2030. Podpora cirkulární ekonomiky a využívání vedlejších produktů potravinářství.

4. Snížení emisí a dopadu na klima:

Podpora nízkouhlíkových výrobních technologií. Ochrana biologické rozmanitosti a zajištění větší odolnosti potravinového řetězce vůči klimatickým změnám.

5. Zdraví a bezpečnost potravin:

Zachování vysokých standardů bezpečnosti potravin v EU. Omezení přístupu ke škodlivým aditivům a chemickým látkám.

Opatření v rámci strategie:

- Zavedení Nutri-Score nebo jiných snadno čitelných označení pro zdraví prospěšné potraviny.
- Financování výzkumu a inovací pro nové technologie a postupy v zemědělství.
- Podpora vzdělávacích kampaní o zdravé výživě a udržitelném stravování.
- Spolupráce s členskými státy a soukromým sektorem na přechodu k udržitelnějšímu potravinovému systému.

Proč je tato strategie důležitá?

- Stravovací návyky mají zásadní vliv na zdraví obyvatel EU, kde narůstá počet lidí s obezitou, cukrovkou a dalšími chro-nickými nemocemi.
 - Potravinový systém EU představuje významný podíl na emisích skleníkových plynů (asi 20–30 % celkových emisí EU).
 - Plýtvání potravinami a ztráta biologické rozmanitosti jsou vážnými problémy, které je třeba řešit.
- Tato strategie zdůrazňuje potřebu komplexního přístupu a zahrnuje celý potravinový řetězec, od produkce po spotřebu.

Jaké budou konkrétní kroky k jejímu naplnění?

1. Nastane podpora rostlinné stravy a snížení konzumace masa

- *Osvětové kampaně:* Propagace zdravotních a environmentálních výhod rostlinné stravy.
- *Podpora inovací:* Financování výzkumu a vývoje rostlinných alternativ masa a mléčných výrobků.
- *Daně a regulace:* Diskutuje se o zavedení vyšších daní na výrobky s vysokou uhlíkovou stopou, například na červené maso.

2. Využití hmyzu jako potravin

Hmyz je považován za udržitelný zdroj bílkovin díky nízkým nárokům na zdroje (voda, půda) a nižším emisím skleníkových plynů při jeho chovu. EU podnikla kroky k začlenění hmyzu do evropského potravinového systému:

- *Schválení konzumace hmyzu:* V rámci regulací pro „nové potraviny“ EU povolila několik druhů hmyzu k lidské spotřebě (např. moučný červ, cvrček domácí, kobylka stěhovavá).
- *Podpora výrobců:* Financování projektů zaměřených na výrobu a distribuci potravin z hmyzu.
- *Zvyšování povědomí:* Vytváření kampaní, které ukazují hmyz jako chutnou, zdravou a ekologickou alternativu.

3. Boj proti plýtvání potravinami

- Zavedení opatření na podporu recyklace a zpracování zbytkových produktů (např. využití odpadu k výrobě krmiv či bioplynu).
- Stanovení závazných cílů ke snížení potravinového odpadu ve všech členských státech.

4. Zelené zemědělství a cirkulární ekonomika

Co to znamená pro běžného spotřebitele?

- Dostupnost alternativ: Na trhu se objeví více produktů rostlinného původu (např. rostlinné náhražky masa) a potraviny obsahující hmyz.
- Změny v cenách: Potraviny s vyšší uhlíkovou stopou (např. červené maso) mohou být dražší, zatímco udržitelné alternativy by mohly být cenově zvýhodněny.
- Nové možnosti stravování: Spotřebitelé budou mít možnost volit inovativní potraviny, jako jsou produkty z hmyzu nebo laboratorně pěstované maso.

Staneme se tedy vegany?

Ne, EU neplánuje udělat z veganismu normu. Hlavní důraz je na snížení spotřeby živočišných produktů a zvýšení podílu udržitelných alternativ. Lidé budou mít stále svobodu volby, ale díky osvětě a lepší dostupnosti alternativ by se měl zvýšit podíl rostlinné stravy v běžné stravě Evropanů.

Hmyz jako běžná potravina?

Je pravděpodobné, že v budoucnu se hmyz stane běžnější složkou některých potravin, například: Proteinové tyčinky a snacky obsahující moučku z hmyzu.

- Hmyzí moučka jako přísada do pečiva nebo těstovin.
- Hmyz jako zdroj bílkovin v krmivech pro zvířata.

Hlavním cílem je diverzifikace zdrojů bílkovin, nikoli jejich absolutní náhrada.

ZDROJ: <https://chatgpt.com/>

KOMENTÁŘ

Jistě jsou některé cíle udržitelného stravování lidem prospěšné – více zeleniny, neplytvat a nepřejídat se. Vše se děje pod zeleným údělem. Nejdiskutovanější však je ono povolení využití hmyzu ve stravě. Také lékaři se ozyvají: možný výskyt parazitů a nestrávitelnost. Na obalech se zatím neoznačují. Nalezli jsme na netu jednu reakci právě k efektivnosti chovu hmyzu. Vznikla po reportážích o hmyzích farmách a hamburgerech s využitím červů. Ale ke cvrčkům od jednoho zvědavce.

„Zahloubal jsem se do cvrčko salám byznysu zkoumaného na Mendelově univerzitě a dovolil si amatérským výpočtem ověřit tvrzení „vědce“ z Brna, který zjevně dostal granty na výzkum pojištění hmyzu a hodně by zklamal, kdyby řekl, že to je blbost.

Z průměrné krávy je po roce cca 300 kg kvalitního masa. Průměrný cvrček domácí má 1 g a dospělá velikost dosáhne po dvou měsících. Abyste měli stejnou váhu cvrčků, potřebujete jich tedy 300 000. Podle ChatuGPT4o se při chovu vejde cca 4 000 cvrčků do jednoho metru krychlového. K produkci 300 kg cvrččího salámu tedy potřebujete 75 m³. Vzhledem k tomu, že cvrček roste 6x rychleji než kráva, tak rozpočteno na rok se jedná o 12,5 m³ klimatizovaného, vytápěného prostoru, kde musí být 27 stupňů. Jenže to má ještě jeden háček. Cvrček je tvořen z většiny vodou. A tak když se usuší, tak ztratí cca 70 % své hmotnosti. Takže abyste měli 300 kilo cvrčků, potřebujete jich nikoliv 300 000 ale milion. To už je 250 metrů krychlových. To je třeba voliéra o rozměru 10x10x2,5 m. To je prosím prostor potřebný k nahrazení JEDNÉ krávy. A opakuji vytápěný a klimatizovaný prostor se stabilní teplotou 27 stupňů. Kravin pro volně ustájených 200 krav zabere plochu cca 2000 m² a když jsem v jednom naposled byl, měl rozbitá okna a klímaška tam fakt nebyla, řekl bych, že ani topení. Vytápějí si to ty krávy samy. Na stejnou plochu by se tedy vešlo pouze 20 voliér na cvrčky. Když to vynásobím rychlostí růstu 6. Tak na stejnou plochu se vejde 120 ekvivalentů krav za rok. Takže plocha plocha potřebná pro cvrčky je větší, než plocha pro chov krav.

Hovězí maso přitom obsahuje více bílkovin a kráva kromě nechutného prášku dává také mléko, sýr, tvaroh, kůži, hnojivo a další produkty. Cvrček cvrká. A potřebuje vytápění, klímašku a odvlhčovač vzduchu. No a co se týče energetické náročnosti zpracování. Krávu potřebujete mít po porážce v chladáku, cvrčka musíte sušit. Jenže když si pak chcete udělat steak, je to otázka minut a tedy i málo energie. Cvrčky musíte nakonec smažit DESÍTKY minut. Což je samozřejmě to ošklivé CO₂. Je to takový sranda výpočet důvěřující ChatuGPT4o jako zdroji o prostoru pro chov cvrčků, ale NIKDE jsem žádná lepší data nenašel a žádný ze cvrčko salámistů je nikde neuvádí, když básní o tom, jak je to ekologičtější a lepší. A celý ten výpočet je potvrzen realitou a sice tím, že kilo hovězího začíná na 200 korunách. Zatímco 200 korun stojí 100 gramů cvrčků! Abyste se tedy najedli stejně ze cvrčků jako z hovězího, musíte vysolit 10x víc peněz. A tím bych ty žvásty o tom, jak je to spása lidstva a ekologický zdroj bílkovin, ukončil.“

Anonymní badatel

CHARLES chodí mezi lid

Princ Charles působí jako most mezi ojedinělými realizovanými projekty

HOSTĚTÍN (22. března 2010) – Člen královské britské rodiny Charles, princ z Walesu (Charles Philip Arthur George), přicestoval na návštěvu České republiky a mj. věnoval svůj čas malé východomoravské obci Hostětín. Prohlédl si zde výtopnu na biomasu, kořenovou čistírnu odpadních vod a další objekty využívající solární energii. V energetice pasivním domě diskutoval s představiteli obce a členy Ekologického institutu Veronica. Návštěvu zakončil na návsi prohlídkou výrobků s regionální značkou Tradice Bílých Karpat, podepsal obecní kroniku a zasadil jablono. Návštěva britského následníka trůnu přilákala asi 1500 místních občanů a návštěvníků z okolních obcí i vzdálenějších míst.

V diskusi hostitelů s princem zazněly některé z přínosů hostětínských projektů: čistší ovzduší, levnější energie z obnovitelných zdrojů (především ze slunce a z biomasy), částečná energetická soběstačnost a pracovní příležitosti. „Trasa prohlídky začala v obecní výtopně na biomasu. Zde jsme princovi představili, jak toto řešení vyvedlo obec ze závislosti na využívání hnědého uhlí, jehož těžba zdevastovala krajinu severních Čech a dál ohrožuje nejen tamní obce, ale i globální klima,“ upřesňuje **Yvonna Gaillyová**, ředitelka Ekologického institutu Veronica, který působí v Brně a v Hostětíně a je hlavní hybnou silou hostětínských realizovaných projektů.

„Jediné, co princ Charles na rozdíl od Hostětína nemá, je sušírna ovoce. Obnovitelné zdroje energie i kořenovou čistírnu odpadních vod totiž také provozuje na svých sídlech,“ shrnuje cestu prince Charlese po hostětínských modelových stavbách **Antonín Buček** z Ekologického insti-

Ta píše?

tutu Veronica a dodává: „Takových obcí jako Hostětín by mohlo být v České republice tisíc. Návštěva prince je potvrzením toho, že nejde o žádnou Potěmkinovu vesnici, ale o inspiraci dalším obcím.“

„Vzdělávat se o ochraně klimatu a udržitelném rozvoji k nám jezdí odborníci i laici, dospělí i děti z Česka i zahraničí. Jedinečnost hostětínského prostředí spočívá v tom, že se zde zájemci mohou učit teorii a praxi zároveň, všechny technologie si tady totiž mohou, tak říkajíc, osahat, což dnes ocenil i princ Charles,“ říká ředitelka vzdělávacího Centra Veronica **Jana Tesařová**.

„Návštěva je pro nás uznáním, kterého si samozřejmě velmi vážíme, o to víc, že princ Charles je člověk, který se tématy udržitelného rozvoje či ekologického zemědělství hluboce zabývá. Ocenili jsme jeho názory a postřehy a cenné byly poznámky vycházející i z jeho vlastních zkušeností,“ říká starosta obce Hostětín **Robert Janota** a na závěrečné tiskové konferenci nadšeně shrnuje: ➡

V hostětínské moštárně Tradice Bílých Karpat seznamuje Roman Machů (vpravo) s biomošty člena britské královské rodiny

Velkoobchod s kvalitou
bio nebio

Nové bio čokoládové tyčinky
Rapunzel

- výběr z pěti druhů
- švýcarská kvalita
- bez aromat a ztužených tuků

3 + 1 zdarma*

* vyberte si jakékoliv 4 tyčinky, tu s nejnižší cenou máte zdarma

Bio zeleninový vývar
v kostce Rapunzel 8 ks

- bez glutamanu a aromat
- chutný základ polévek a omáček
- přirozeně bezlepkový

Nyní pouze
26,- Kč

Bio čokoláda mléčná
s mandlemi KAOKA 100 g

- fair trade projekt
Bio Equitable
- kakaové boby ze
Svatého Tomáše
a Princova ostrova
- špičková značka
z Francie

Nyní pouze
29,- Kč

Uvedené výrobky v akci můžete zakoupit po celý měsíc
DUBEN v nezávislých prodejnách zdravé výživy a biopotravin.

Více na www.bionebio.cz

Akce trvá do vyprodání zásob.

CHARLES chodí mezi lid

➔ „Celá obec se na princovu návštěvu pilně chystala a těšila. Všichni jsme si ji velmi užili.“ Velký úspěch sklídily buchtu a koláče, které místní ženy napekly pro prince i veřejnost.

Princovu vstřícnost vůči veřejnosti potvrzuje i Radim Machů, jeden z jeho průvodců Hostětínem: „Potěšil nás princův živý zájem u stánků s výrobky se značkou *Tradice Bílých Karpat* a jeho bezprostřednost při rozhovorech s lidmi.“ Princ se zajímal o výrobní postupy, v hostětínské moštárně

Hostětínská žába vítá Charlese – připomínka jeho aktivit v projektu Rain Forest

došlo na důkladnou ochutnávku BIO moštů a sirupů.

Po podpisu do obecní kroniky a zasazení jabloně před místní obecní úřad dostal princ Charles dárek, jehož součástí byl vedle lokálních řemeslných produktů i historicky první leták Ekologického institutu Veronica o ochraně klimatu. Je z roku 1992 a obsahuje citaci z Charlesova projevu: „*Snahy snížit množství emisí skleníkových plynů pomocí mezinárodních dohod lze jen uvítat, přicházejí však bohužel o deset let pozdě.*“

„Charles během prohlídky vyjádřil, že svou úlohu vidí v tom, být mostem mezi zatím ojedinělými projekty trvale udržitelného života v různých zemích. Jejich důležitost spatřuje v tom, že posilují zachování tradic a místní vazby i ekonomiku,“ shrnuje dojmy z návštěvy britského následníka trůnu po bělokarpatské výsce Miroslav Kundrata, další z dnešních průvodců prince, představitel Nadací Veronica a Nadace Partnerství, které se na hostětínských projektech také podílí.

Veronica Hostětín

CENTRUM VERONICA HOSTĚTÍN

Posláním Centra Veronica je ukazovat na praktických příkladech, realizovaných projektech a výsledcích jejich monitorování, že vztah k přírodě, místním zdrojům a tradicím spolu s ohleduplným hospodařením může ekonomicky stabilizovat venkov a řešit nezaměstnanost i v poměrně odlehlých oblastech. Centrum je součástí Ekologického institutu Veronica.

www.hostetin.veronica.cz

Do osmého ročníku odborné soutěže Česká biopotravina roku 2009 nominovalo 18 výrobců celkem 39 biopotravin. Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže Česká biopotravina roku 2009 proběhne 8. dubna 2010 na podvečerním rautu konference Bio Summit. Do soutěže se přihlásili výrobci se svými specialitami v kvalitě bio do šesti kategorií, sedmá nebyla letos obsazena.

Mlýnské a pekárenské výrobky:

► Tři výrobky nominovala Biopekárna Zemanek – Muesli kolečka s medem: ruční výroba (použití českého biomedu od Jana Pintíře ze Šumavy, nepoužívají se žádné kypřicí látky, obsahují vlákninu, minerální látky, vitaminy a hlavně nenasycené mastné kyseliny); Jablečné kačenky se špaldovou moukou (ruční výroba, nejsou slazené třtinovým cukrem, ale pouze rýžovým sirupem a rozemletými sušenými bio jablky, pouze špaldová mouka, nepoužívají se žádné kypřicí látky) a Špaldové kreky s paprikou a slunečnicí (nepoužívají se žádné konzervační látky, ideální slané bioobčerstvení na párty, jsou mírně pikantní, ale ne příliš pálivé), obsahují zdravé suroviny v bio kvalitě: celozrnnou mouku špaldovou i pšeničnou, panenský olivový olej a slunečnicová semínka.

► Další dvě biopotraviny vyrábí Antonín Kolinger ASON: Žitný chléb Ason – vakuově balený (má prokázané zdravotní účinky a příznivou cenu) a Žitné chrupky s česnekem a solí (neobsahují tuk, nejsou smažené, mají nízkou kalorickou hodnotu).

► Firma Racio, s. r. o., na trh uvedla Bio rýžové s pomerančovou čokoládou (použí-

tí jogurtové čokolády s pomerančovou příchutí), ale suroviny jsou z pochopitelných důvodů dovezené; dále nominovala Bio kamutové chlebičky (unikátní surovina v rámci segmentu pufovaných chlebiček, jsou zachována celá zrna).

► Country Life s. r. o. přihlásila do soutěže Těstoviny JEŽEK z červené pšenice (surovina domácí, mouka z vlastní produkce hospodářství, mletá na kamenném mlýnu - žervou, receptura vyvinuta speciálně pro Country Life, sušení těstovin při velmi nízké teplotě) a Mouku z červené pšenice celozrnné (mouka z vlastní produkce farmy, mletá na kamenném mlýnu).

► Bio Pohankové muesli s amarantem nominovala do soutěže firma SEMIX PLUSO, spol.s r.o. – vyrobeno z nutričně bohatých surovin, které jsou zdrojem vitamínů a minerálních látek, obsahuje amarant, je bezlepkový, má vysoký obsah vlákniny)

Kategorie: Mléko a mléčné výrobky

► AMÁLKA BIO smetana ke šlehání 33% tuku, je výrobek z LACRUM Velké Meziříčí, s.r.o., produkt je ručně vyráběný.

► Mlékárna Valašské Meziříčí, spol. s r.o. dodala do soutěže: Naše bio kysaný nápoj

natur; Naše bio kysaný nápoj jahodový; Naše bio jogurtové mléko natur; Naše bio jogurtové mléko brusinkové; Naše bio jogurtové mléko meruňkové; Naše bio jogurtové mléko jahodové. V čem jsou nominované výrobky originální či jedinečné suroviny pocházející z AgroFyto Lidečko (oceněné Bartákovým hrncem), obsahuje probiotické kultury, které příznivě působí na lidský organismus.

Kategorie: Maso a výrobky z masa

► Roman Řezníček připravil do soutěže dva výrobky: Hovězí bio guláš – hotový pokrm s prodlouženou trvanlivostí (snadno a rychle se připravuje i pro začínajícího kuchaře, konzervace pasterizací) a Bio dvojité kuřecí vývar má malý objem, nevznikají tak žádné ztráty při využití v profi kuchyních, je vždy okamžitě dostupný, šetří čas a energii.

► Bio játrovka od Váhalů (výrobce Váhala a spol. s r. o.) se bude ucházet o místo na pod sluncem, vyrobená je z českých biojatyrek – jediná játrovka v kvalitě bio na českém trhu.

► Biokuřecí maso z českých ekologických farem od společnosti Biopark, s.r.o., je ze 100 % domácí a kuřata pocházejí z českých biofarem, díky spolupráci ekologických zemědělců se daří plnit objednávky pěti obchodních řetězců a dalších 35 prodejen a restaurací, zajištěna je široká dostupnost produktu.

► Masokombinát Plzeň, s. r. o., dodal do soutěže Biošunku s lahodnou chutí, vysokým obsahem masa, jemně krájenou na plátky a k tomu Bio Frankfurtské párky – lahodná chuť, vysoký obsah masa, nízký obsah tuku, naráženy jsou do přírodních skopových střev.